01000062101020024

29

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ **Αρ. Φύλλου 6**

21 Ιανουαρίου 2002

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 11

Εθνικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης για την αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης από πετρέλαιο και άλλες επιβλαβείς ουσίες.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

α. Το άρθρο έβδομο του Ν. 2252/1994 (Α΄ 192) «Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης ''για την ετοιμότητα, συνεργασία και αντιμετώπιση της ρύπανσης της θάλασσας από πετρέλαιο, 1990'' και άλλες διατάξεις».

β. Το υπ' αριθμ. 2411.1/7/00/24.10.2000 έγγραφο του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας με το οποίο ενημερώθηκαν, για το περιεχόμενο του εν λόγω σχεδίου, όλες οι συναρμόδιες Υπηρεσίες και φορείς και το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

δ. Το άρθρο 1 παρ. 2α του Ν. 2469/97 (Α΄ 38) «Περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών και άλλες διατάξεις».

ε. Ότι από τις διατάξεις του παρόντος Π.Δ. δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

στ. Τη γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας αριθμ. 581/2001, με πρόταση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, αποφασίζουμε:

Άρθρο πρώτο

Αποδοχή Εθνικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για την αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης από πετρέλαιο και άλλες επιβλαβείς ουσίες

Θεσπίζεται το Εθνικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης για την αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης από πετρέλαιο και άλλες επιβλαβείς ουσίες, που από το εξής θα αναφέρεται ως «ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ», το κείμενο του οποίου συνδημοσιεύεται ως «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ» και έχει ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ»

Εθνικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης από πετρέλαιο και άλλες επιβλαβείς ουσίες

«ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ»
(NATIONAL CONTINGENCY PLAN: N.C.P.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

3.5.6 Υπουργείο Δημόσιας Τάξης (Ελληνική Αστυνομία :ΕΛ.ΑΣ - Πυροσβεστικό Σώμα :Π.Σ).
3.5.7 Υπουργείο Οικονομικών.
3.5.8 Υπουργείο Γεωργίας.
3.5.9 Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α).
3.5.10 Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ).
3.5.11 Υδρογραφική Υπηρεσία.
3.5.12 Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ).
3.5.13 Εθνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (Ε.Κ.Θ.Ε).
3.5.14 Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε)- Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών (Ε.Κ.Ε.Φ.Ε) «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ».
3.5.15 Φορείς Διοίκησης των Ελληνικών Λιμένων.
3.5.16 Παράλιοι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α).
3.5.17 Βιομηχανικές μονάδες διύλισης και εγκαταστάσεις διακίνησης υδρογονανθράκων.
3.5.18 Επιχειρήσεις ρυμούλκησης - επιθαλάσσιας αρωγής και ναυαγιαίρεσης.
3.5.19 Εξειδικευμένες επιχειρήσεις αντιμετώπισης ρύπανσης.
3.6 Διαδικασία αναφορών.
3.7 Διαδικασία ενεργοποίησης του κρατικού μηχανισμού.
3.8 Εκτίμηση κινδύνου λόγω πετρελαιοκηλίδας.
3.9 Προκαταρκτικές εκτιμήσεις για λήψη μέτρων επιθαλάσσιας αρωγής και μετάγγισης φορτίου πετρελαίου.
3.10 Εναέρια επιτήρηση.
3.11 Μεθοδολογία αντιμετώπισης.
3.12 Εργασίες ανάκτησης διαρρεύσαντος πετρελαίου από τη θάλασσα και καθαρισμός ακτών.
3.13 Τηλεπικοινωνίες.
3.14 Τελική διάθεση του περισυλλεγμένου πετρελαίου και των απορριμμάτων.
3.15 Αποκατάσταση του περιβάλλοντος στις περιοχές που επλήγησαν και παρακολούθηση των επιπτώσεων του συμβάντος.
3.16 Τήρηση στοιχείων εξόδων καταπολέμησης και προετοιμασία διεκδικήσεων αποζημίωσης (claims).
3.17 Ενημέρωση της κοινής γνώμης - κανόνες δημοσιότητας.
3.18 Εκπαίδευση προσωπικού και ασκήσεις.
3.19 Αναθεωρήσεις των σχεδίων έκτακτης ανάγκης των φορέων που συμμετέχουν στον εθνικό σχεδιασμό.
3.20 Οργάνωση ευρετηρίων βάσεων δεδομένων του Εθνικού Σχεδίου.
Κεφάλαιο 4: Σύστημα διεθνών αναφορών περιστατικών επείγουσας ανάγκης.
Κεφάλαιο 5: Ανάκτηση των δαπανών για τις ενέργειες αντιμετώπισης ρύπανσης.
5.1 Διεθνές καθεστώς αποζημίωσης ζημιών ρύπανσης από πετρελαιοφόρα.
5.2 Προσδιορισμός του υπαιτίου ρύπανσης.
5.3 Προετοιμασία των αιτημάτων αποζημίωσης (claims).
5.4 Αποζημίωση ζημιών ρύπανσης από μη πετρελαιοφόρα πλοία.
5.5 Εφαρμογή του Παραρτήματος Αποζημίωσης Δαπανών Βοήθειας.
Υπόδειγμα Τοπικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης
I. Περιεχόμενα υποδείγματος Τοπικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης.
II. Τοπικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης (Local Contingency Plan)
III. Διάγραμμα

Κεφάλαιο 1

Γενικές απαιτήσεις σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης

1.1 Αρμόδιος φορέας για το σχεδιασμό καταπολέμησης της ρύπανσης της θάλασσας και των ακτών από πετρέλαιο και άλλες επιβλαβείς ουσίες.

1.1.1 Αρμόδιος φορέας για την κατάρτιση και παρακολούθηση εφαρμογής του εθνικού σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση της ρύπανσης της θάλασσας και των ακτών από πετρέλαιο και άλλες επιβλαβείς ουσίες είναι το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (Υ.Ε.Ν.). Ο σχεδιασμός υλοποιείται μέσω της Κεντρικής Υπηρεσίας και των Λιμενικών Αρχών.

1.1.2 Στην ως άνω αποστολή το ΥΕΝ ενισχύεται και από άλλους φορείς της κεντρικής διοίκησης, της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης, τους φορείς διοίκησης των λιμένων, τις βιομηχανίες πετρελαίου καθώς και τις επιχειρήσεις ναυαγιαίρεσης, ρυμούλκησης και επιθαλάσσιας αρωγής, τις εξειδικευμένες εταιρείες καταπολέμησης ρύπανσης, και τις εταιρείες εκτέλεσης υποθαλάσσιων εργασιών - διατηρώντας σε κάθε περίπτωση τον κεντρικό συντονιστικό του ρόλο - δεδομένου ότι η επιτυχής καταπολέμηση κάθε τυχαίου περιστατικού προϋποθέτει την συνέργια πληθώρας συντελεστών που επιτρέπουν πρόσβαση σε πληροφορίες και υποδομές σχετικές με: επιθαλάσσια αρωγή - μετεωρολογία - ωκεανογραφία - ναυσιπλοΐα - αεροπλοΐα - προστασία περιβάλλοντος και αλιευτικών πόρων - διεπιστημονική προσέγγιση σύνθετων προβλημάτων - τεχνικά έργα αιγιαλού και παραλίας - νομικά θέματα - τελωνειακή νομοθεσία και λογιστική παρακολούθηση εργασιών των συνεργείων καταπολέμησης - υγιεινή και ασφάλεια εργαζομένων - τηλεπικοινωνίες και εκτέλεση γυμνασίων εκπαίδευσης προσωπικού.

Οι εξειδικευμένες δράσεις προστασίας των εμβίων ειδών που μολύνονται από τη διαφυγή πετρελαίου στο περιβάλλον αναλαμβάνονται από ειδικά κέντρα που λειτουργούν στη χώρα όπως για παράδειγμα το Κέντρο Περίθαλψης Άγριων Ζώων και Πουλιών.

Στις κατά τόπου ενέργειες που αναλαμβάνονται βάσει του σχεδιασμού για την πρόληψη και αντιμετώπιση της ρύπανσης των ακτών συνδράμουν μη κυβερνητικές οργανώσεις και εθελοντές που έχουν τεθεί στη διάθεση της κατά περίπτωση Λιμενικής Αρχής και τα στοιχεία των οποίων περιλαμβάνονται στα σχετικά ευρετήρια του τοπικού σχεδίου έκτακτης ανάγκης.

1.2 Το σύστημα ετοιμότητας για την αντιμετώπιση της ρύπανσης της θάλασσας και των ακτών.

1.2.1 Το εθνικό σύστημα ετοιμότητας καθορίζει ως Εθνικό Συντονιστή το Ενιαίο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης (Ε.Κ.Σ.Ε.Δ.) του ΥΕΝ σε συνεργασία με την Διεύθυνση Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος (Δ.Π.Θ.Π.) του ΥΕΝ και προβλέπει την κλιμάκωση των ενεργειών αντιμετώπισης ανάλογα με την βαρύτητα του κάθε περιστατικού ρύπανσης. Σε κάθε επίπεδο κινητοποίησης των Αρχών αντιστοιχεί το ανάλογο σχέδιο έκτακτης ανάγκης.

Το Εθνικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης (National Contingency Plan: NCP) καλύπτει το σύνολο της επικράτειας, ενώ το Τοπικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης (Local Contingency Plan : L.C.P) - όπως αναλύεται στο υπόδειγμα που επισυνάπτεται - αναφέρεται στο συγκεκριμένο γεωγραφικό τομέα χωρικής αρμοδιότητας της Λιμενικής Αρχής. Το Τοπικό Σχέδιο κάθε Λιμενικής Αρχής περιλαμβάνει και αξιοποιεί τις δυνατότητες σε στελεχικό δυναμικό, τεχνικά

μέσα και εξοπλισμό που διατηρούν σε ετοιμότητα, βάσει των εγκεκριμένων σχεδίων έκτακτης ανάγκης, οι υπεύθυνοι φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης στις παράκτιες εγκαταστάσεις διακίνησης πετρελαιοειδών, στα διυλιστήρια και στις πλατφόρμες εξόρυξης αργού πετρελαίου, στα εμπορικά λιμάνια, στις μαρίνες και στις κάθε είδους θαλάσσιες εγκαταστάσεις. Το Εθνικό και τα Τοπικά Σχέδια Έκτακτης Ανάγκης εμφανίζουν δομική αντιστοιχία και διαφοροποιούνται μόνον ως προς την κλίμακα κινητοποίησης για την προάσπιση του θαλάσσιου περιβάλλοντος - ως προστατευόμενου δημόσιου αγαθού - και ως προς το βαθμό ανάλυσης των δράσεων των εμπλεκόμενων μερών για κάθε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, ανάλογα με το βαθμό περιβαλλοντικής ευαισθησίας της.

1.2.2 Σε περίπτωση ανάγκης για κινητοποίηση του μηχανισμού αντιμετώπισης ενός περιστατικού ρύπανσης που υπερβαίνει τα δεδομένα όρια αρμοδιότητας μιας Λιμενικής Αρχής μπορεί να ενεργοποιούνται περισσότερα του ενός Τοπικά Σχέδια και να δρα ως Περιφερειακός Συντονιστής ο ιεραρχικά ανώτερος μεταξύ των εμπλεκομένων Τοπικών Συντονιστών, σύμφωνα με τις οδηγίες του Εθνικού Συντονιστή.

1.2.3 Οι παράκτιες εγκαταστάσεις διακίνησης πετρελαιοειδών, τα εμπορικά λιμάνια, οι εγκαταστάσεις εξόρυξης αργού πετρελαίου μακριά από τις ακτές, όπως καθορίζονται στο Άρθρο 3 της Διεθνούς Σύμβασης (Δ.Σ) «για την ετοιμότητα , συνεργασία και αντιμετώπιση της ρύπανσης της θάλασσας από πετρέλαιο, 1990» (International Convention on Oil Pollution Preparedness, Response and Co-operation,1990:OPRC 90), που κυρώθηκε με το Ν. 2252/94 (Α΄192), υποχρεούνται να διαθέτουν σχέδια έκτακτης ανάγκης για την καταπολέμηση περιστατικών ρύπανσης της θάλασσας, εναρμονισμένα με το τοπικό σχέδιο της οικείας Λιμενικής Αρχής και κατ' επέκταση με το εθνικό σχέδιο.

Με στόχο την αποτελεσματικότερη προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος τα κρατικά πλοία που δεν ασκούν εμπορικές δραστηριότητες καθώς και τα πολεμικά πλοία και οι ναύσταθμοι, οφείλουν στο μέτρο του δυνατού, να διαθέτουν σχεδιασμό και διαδικασίες συμβατές με τις ισχύουσες διεθνώς συστάσεις του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (International Maritime Organization : IMO), καθώς και εξοπλισμό αντιμετώπισης περιστατικών ρύπανσης προερχόμενων από συνήθεις λειτουργικές διαδικασίες (πετρελεύσεις/εργασίες καθαρισμού κοκ), όπως επίσης και ευκολίες υποδοχής μιγμάτων πετρελαίου/νερού, όπου θα συγκεντρώνονται και τα εκπλύματα δεξαμενών καυσίμων για τελική νόμιμη διάθεσή τους στην ξηρά.

1.2.4 Η αποτελεσματικότητα του μηχανισμού καταπολέμησης περιστατικών ρύπανσης της θάλασσας και των ακτών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο προϋποθέτει τον υψηλό βαθμό συνεργασίας των Αρχών με τα στελέχη των εξειδικευμένων επιχειρήσεων αντιμετώπισης ρύπανσης και τους υπεύθυνους προστασίας περιβάλλοντος των παράκτιων εγκαταστάσεων.

Ο ρόλος των υπόψη φορέων είναι ιδιαίτερα σημαντικός στους τομείς της εκπαίδευσης του προσωπικού στην χρήση του ειδικού εξοπλισμού και των μέσων καταπολέμησης ρύπανσης, στη διεξαγωγή τακτικών ασκήσεων ετοιμότητας βάσει σεναρίων υποθετικών ατυχημάτων για προσομοίωση του συντονισμού των εμπλεκόμενων μερών του ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και στην συμμετοχή τους στις Ομάδες Σχεδίασης που προβλέπονται από τα Τοπικά Σχέδια Έκτακτης Ανάγκης.

1.2.5 Για την αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης της θάλασσας από πετρέλαιο υιοθετείται κλιμακωτή ενεργοποίηση μηχανισμών αντιμετώπισης, βάσει του ακολουθούμενου εθνικού συστήματος που περιλαμβάνει τρία επίπεδα κινητοποίησης σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα (1):

Πίνακας 1

Βαθμίδα κινητοποίησης	Εφαρμοζόμενο σχέδιο	Ποσότητα διαφυγόντος πετρελαίου στο περιβάλλον
Επίπεδο 1	PCP/FCP/LCP	Έως και 7 τόνους βλ. κατωτέρω σημείωση
Επίπεδο 2	LCP/RCP/NCP	Άνω των 7 τόνων και μικρότερη των 700 τόνων
Επίπεδο 3	NCP	Από 700 τόνους και άνω

Υπόμνημα:

P.C.P: (Port Contingency Plan): Εγκεκριμένο σχέδιο έκτακτης ανάγκης του φορέα διοίκησης ή εκμετάλλευσης του λιμένα.

F.C.P: (Facility Contingency Plan): Εγκεκριμένο σχέδιο έκτακτης ανάγκης της παράκτιας ή υπεράκτιας εγκατάστασης διακίνησης πετρελαιοειδών ή εξόρυξης πετρελαίου αντίστοιχα.

L.C.P: (Local Contingency Plan): Εγκεκριμένο τοπικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης της Λιμενικής Αρχής.

R.C.P: (Regional Contingency Plan): Περιφερειακό σχέδιο έκτακτης ανάγκης που αποτελεί συνδυασμό των τοπικών σχεδίων των εμπλεκομένων Λιμενικών Αρχών υπό τον γενικό συντονισμό του ιεραρχικά ανώτερου Τοπικού Συντονιστή.

N.C.P: (National Contingency Plan): Εθνικό σχέδιο αντιμετώπισης περιστατικών ρύπανσης της θάλασσας από πετρέλαιο και άλλες επιβλαβείς ουσίες.

Σημείωση: Οι φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης των εμπορικών λιμένων εθνικής σημασίας, τα διυλιστήρια και οι κάθε είδους παράκτιες εγκαταστάσεις διακίνησης πετρελαιοειδών απαιτείται όπως διαθέτουν σχεδιασμό -προσωπικό, εξοπλισμό, μέσα και οργάνωση - για την αντιμετώπιση ρύπανσης που θα προέρχεται από ενδεχόμενη διαφυγή επιβλαβών ουσιών στο περιβάλλον συνεπεία ναυτικού ατυχήματος ή άλλης αιτίας και υποχρεούνται να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν άμεσα με μέσα που διαθέτουν αποκλειστικά για το σκοπό αυτό οποιοδήποτε παρόμοιο περιστατικό προερχόμενο από διαφυγή υδρογονανθράκων στη θάλασσα σε ποσότητα ανάλογη προς το ωφέλιμο φορτίο των προσεγγιζόντων δεξαμενοπλοίων (Δ/Ξ - πλοίων) σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα (2).

Πίνακας 2: Συσχέτιση μεγέθους Δ/Ξ -πλοίου και εκτιμώμενης ποσότητας κηλίδας.

Ωφέλιμο φορτίο (Dead Weight Tons:D.W.T)	30.000	50.000	70.000	100.000	200.000	240.000
Ποσότητα διαρρεύσαντος πετρελαίου (τόνοι)	700	1100	3.000	5.500	10.500	15.000

Το «Επίπεδο 1» αναφέρεται στο σχεδιασμό αντιμετώπισης περιστατικών λειτουργικών ή ατυχηματικών ρυπάνσεων που κατά κανόνα πρέπει να αντιμετωπίζονται με τις υφιστάμενες δυνατότητες κάθε συγκεκριμένης εγκατάστασης ή εμπορικού λιμένα.

Το «Επίπεδο 2» αναφέρεται στο σχεδιασμό αντιμετώπισης περιστατικού ρύπανσης, το μέγεθος του οποίου απαιτεί τον συντονισμό περισσοτέρων φορέων διάθεσης τεχνικών μέσων, εξοπλισμού και προσωπικού καταπολέμησης.

Η ποσότητα των 700 τόνων πετρελαίου αποτελεί το όριο ενεργοποίησης των δύο πρώτων επιπέδων. Ωστόσο, στην πράξη, δεν ακολουθείται απαρέγκλιτα η ως άνω κατηγοριοποίηση που συσχετίζεται μόνον με την ποσότητα, αφού οι επικρατούσες συνθήκες κατά την εκδήλωση του περιστατικού και οι βάσιμες προγνώσεις εξέλιξής του, με τις εκτιμώμενες συνακόλουθες συνέπειες, βαρύνουν καθοριστικά στην απόφαση για το επίπεδο ενεργειών που ενδείκνυται να αναληφθούν.

Το «Επίπεδο 3» αναφέρεται σε μεγάλης έκτασης σοβαρά περιστατικά ρύπανσης όταν τίθενται σε ετοιμότητα όλα τα διαθέσιμα μέσα και ενεργοποιείται σε εθνική κλίμακα το δυναμικό καταπολέμησης της ρύπανσης της θάλασσας.

Στις περιπτώσεις αυτές ενημερώνονται τα κέντρα διεθνούς συνεργασίας και, εφόσον κριθεί αναγκαίο , αιτείται η συνδρομή άλλων χωρών, είτε μέσω του Περιφερειακού Κέντρου Άμεσης Επέμβασης για την Αντιμετώπιση της Ρύπανσης της Μεσογείου Θαλάσσης (Regional Marine Pollution Emergency Response Centre for the Mediterranean Sea: REMPEC), στο πλαίσιο του περιφερειακού συστήματος προστασίας της Μεσογείου που έχει καθιερωθεί από το Πρόγραμμα Περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών(United Nations Environment Programme: UNEP), είτε μέσω του Τμήματος Επείγουσας Επέμβασης για Ρύπανση (Urgent Pollution Alert Section) Βρυξελλών στο πλαίσιο του σχεδιασμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη συνεργασία των Κρατών Μελών(Κ.Μ) σε περιπτώσεις καταπολέμησης της ατυχηματικής ρύπανσης.

Σε ανάλογες περιπτώσεις είναι ιδιαίτερα σημαντική η πρόνοια επίσπευσης των τελωνειακών διαδικασιών για την έγκαιρη μεταφορά του ειδικού εξοπλισμού και την ανάπτυξή του στις πληγείσες περιοχές.

1.3 Προσδιορισμός θαλάσσιων περιοχών πιθανής εκδήλωσης σοβαρού περιστατικού ρύπανσης.

Ο αρχιπελαγικός χαρακτήρας της χώρας επιβάλλει όπως κατά τον σχεδιασμό κατανομής των μέσων πρόληψης και καταπολέμησης της ρύπανσης δίδεται έμφαση τόσο στις θαλάσσιες περιοχές όπου υπάρχει αντικειμενικά αυξημένη πιθανότητα εκδήλωσης σοβαρού περιστατικού λόγω συχνής διέλευσης δεξαμενόπλοιων και λειτουργίας παράκτιων εγκαταστάσεων διακίνησης πετρελαίου ή εξεδρών εξόρυξης, όσο και στις περιβαλλοντικά ευαίσθητες ειδικά προστατευόμενες περιοχές (θαλάσσια πάρκα, λιμνοθάλασσες, δέλτα ποταμών, περιοχές ωοτοκίας προστατευόμενων ειδών, περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους κοκ).

1.4 Συμπεριφορά του πετρελαίου στη θάλασσα.

Τόσο οι φυσικοχημικές μεταβολές (εξάπλωση, εξάτμιση, διάλυση, βιοαποικοδόμηση, γαλακτωματοποίηση, φωτο-οξείδωση, καταβύθιση), στις οποίες υπόκειται το πετρέλαιο ύστερα από τη διαρροή του στην θάλασσα, όσο και η αρχική του σύνθεση σε συνδυασμό με τις ωκεανολογικές και καιρικές συνθήκες, θα επηρεάσουν σε μεγάλο βαθμό την επιλογή των τεχνικών καταπολέμησης.

Η ανάλυση επιπτώσεων των ως άνω φυσικοχημικών διεργασιών περιλαμβάνεται στο Εγχειρίδιο Καταπολέμησης Ρύπανσης (ΕΚΡ), ενώ τα χαρακτηριστικά του πετρελαίου περιλαμβάνονται σε ειδικό παράρτημα των τοπικών σχεδίων των Λιμενικών Αρχών.

1.5 Επιφανειακή κίνηση του πετρελαίου.

Για την εκτίμηση της κατεύθυνσης κίνησης μιας πετρελαιοκηλίδας εκτιμώνται τα υφιστάμενα εμπειρικά δεδομένα, και ιδίως, οτι κάθε κηλίδα κινείται κατά την έννοια της συνισταμένης του 3% του διανύσματος της ταχύτητας του ανέμου και του διανύσματος της ταχύτητας του θαλασσίου ρεύματος που επικρατεί στην περιοχή της ρύπανσης. Κοντά στις ακτές πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η ένταση των παλιρροιακών ρευμάτων για την ακριβέστερη πρόβλεψη της κίνησης του πετρελαίου. Ο Εθνικός Συντονιστής, αξιοποιεί, για την ασφαλέστερη πρόγνωση της κίνησης της κηλίδας, πληροφορίες και ερευνητικά πορίσματα που προέρχονται από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία και από άλλα εξειδικευμένα κέντρα ή επιστημονικά ιδρύματα, συγκεντρώνονται δε από τους ανωτέρω φορείς με βάση διαρκώς επικαιροποιούμενα στοιχεία, που διαβιβάζονται ιδίως από πλοιάρχους επιβατηγών πλοίων και εναέριους παρατηρητές, και αναλύονται με ειδικά προγράμματα λογισμικού που αναπτύσουν οι φορείς αυτοί.

1.6 Χαρτογράφηση του βαθμού ευαισθησίας των ακτών και εξοπλισμός αποτροπής προσβολής παραγωγικών μονάδων.

Για πρακτικούς λόγους καθορισμού προτεραιοτήτων προστασίας των επαπειλούμενων ακτογραμμών, σε περίπτωση εκδήλωσης περιστατικού, είναι καταγεγραμμένα στα τοπικά σχέδια των Λιμενικών Αρχών τα οικονομικά ευπαθή σημεία και οι περιβαλλοντικά ευαίσθητες θαλάσσιες και παράκτιες περιοχές και ειδικότερα: τα τμήματα της ακτής όπου υπάρχουν ιχθυοπαραγωγικές και οστρα-

κοκαλλιεργητικές μονάδες, υδροβιότοποι, μονάδες αφαλάτωσης, βιομηχανικές υδροληψίες, λουτρικές και ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, μαρίνες, αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους καθώς και αβαθή ή θαλάσσιες περιοχές με μικρή υδροδυναμική κυκλοφορία, όπου πρέπει να αποφεύγεται η χρήση χημικών διασκορπιστικών ουσιών πετρελαίου.

Στις παραπάνω ευαίσθητες παράκτιες εγκαταστάσεις πρέπει να διατίθεται ικανό έκταμα φράγματος και επαρκής ποσότητα απορροφητικών υλικών για προστασία τους σε περίπτωση εκδήλωσης περιστατικού ρύπανσης της θάλασσας από πετρέλαιο, στην ευρύτερη περιοχή.

1.7 Προτεραιότητα προστασίας.

Σε πολλές περιπτώσεις είναι ανέφικτη η αποτροπή προσβολής των παραλίων και θεωρείται πλεονεκτική η εκτροπή της κηλίδας προς συγκεκριμένη περιοχή της ακτής, όπου υπάρχει ευχερής πρόσβαση και δυνατότητα πλήρους εκμετάλλευσης του διαθέσιμου τεχνικού εξοπλισμού ανάκτησης του διαρρεύσαντος πετρελαίου.

Για το λόγο αυτό προκαθορίζονται με μέριμνα των Λιμενικών Αρχών στα αντίστοιχα τοπικά σχέδια οι περιοχές αυξημένης ανάγκης προστασίας, απεικονίζονται σε χάρτες περιβαλλοντικής ευαισθησίας (sensitivity maps) και δημοσιοποιούνται ευρέως στις τοπικές κοινωνίες, ώστε να αποφεύγεται η διάσταση απόψεων Αρχών και τοπικών φορέων εκπροσώπησης συμφερόντων κατά την πρώτη κρίσιμη φάση αντιμετώπισης κάθε τυχαίου περιστατικού.

1.8 Στρατηγική αντιμετώπισης πετρελαιοκηλίδων.

Ο προκαθορισμός μορφών και δικτύων επικοινωνίας υπό μορφή βάσεων δεδομένων (ευρετηρίων - πινάκων, ενσωματωμένων ως Παραρτημάτων στα τοπικά σχέδια έκτακτης ανάγκης) όλων των εμπλεκόμενων στην αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης φορέων επιταχύνει την ροή πληροφοριών μεταξύ των επιμέρους ομάδων επέμβασης και του συντονιστικού κέντρου (Τοπικού ή Εθνικού).

Η τυποποίηση της διαδικασίας υποβοηθεί την ασφαλή και ταχεία εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την αποτελεσματική κατανομή του εξοπλισμού καταπολέμησης.

Η κατηγοριοποίηση του τύπου της ακτογραμμής και των παραλίων σε συνδυασμό με την προεπιλογή των κατάλληλων μέσων καταπολέμησης και τον προκαθορισμό περιοχών με αυξημένη σχετική προτεραιότητα προστασίας, διευκολύνει στην λήψη απόφασης για την ακολουθητέα μέθοδο μεταξύ των παρακάτω εναλλακτικών δυνατοτήτων:

(i) Διακοπή ή κατά το δυνατόν ελαχιστοποίηση του ρυθμού διαφυγής του πετρελαίου στο περιβάλλον.
(ii) Παρακολούθηση της κίνησης της κηλίδας, εφόσον δεν συντρέχει κίνδυνος προσβολής ακτών, με πλωτά ή εναέρια μέσα.
(iii) Ανάκτηση του πετρελαίου από την επιφάνεια της θάλασσας.
(iv) Διασκορπισμός του πετρελαίου στην ανοιχτή θάλασσα.
(v) Προστασία των ευαίσθητων περιοχών (ευπαθών οικοσυστημάτων ή περιοχών οικονομικής δραστηριότητας).
(vi) Ανάκτηση του πετρελαίου από κατάλληλα σημεία της ακτής και στη συνέχεια καθαρισμός της παραλίας (βάσει των οδηγιών του Παραρτήματος XIX του Εγχειριδίου Καταπολέμησης Ρύπανσης (ΕΚΡ)).
(vii) Βιοαποκατάσταση ή
(viii) Οποιοσδήποτε πρόσφορος συνδυασμός των παραπάνω.

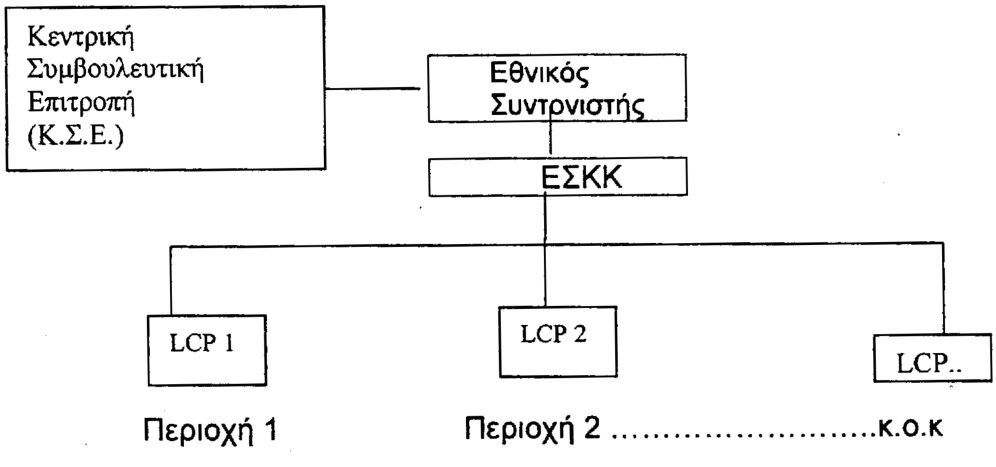
Η ταχύτητα στη λήψη των σχετικών αποφάσεων είναι πρωταρχικής σημασίας για τον περιορισμό και την εξουδετέρωση των δυσμενών συνεπειών της ρύπανσης.

Η αντιμετώπιση της ρύπανσης σε απομακρυσμένες ακτές που έχουν προσβληθεί από πετρέλαιο θεωρείται λιγότερο επείγουσα και συχνά ενδείκνυται υπό προϋποθέσεις να συντελείται ο καθαρισμός από μόνη την δράση των φυσικών παραγόντων, αφού οι τεχνικές επεμβάσεις και οι εργασίες επιτείνουν σε ορισμένες περιπτώσεις την επιβάρυνση του περιβάλλοντος.

1.9 Οργάνωση για την καταπολέμηση της ρύπανσης της θάλασσας και των ακτών από πετρέλαιο.

1.9.1 Οι Λιμενικές Αρχές είναι υπεύθυνες για την κινητοποίηση των εμπλεκόμενων φορέων και αρχών και τον συντονισμό των ενεργειών τους, προκειμένου να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τα περιστατικά ρύπανσης στην περιοχή δικαιοδοσίας τους βάσει του κατά περίπτωση εγκεκριμένου τοπικού σχεδίου έκτακτης ανάγκης.

1.9.2 Για την αντιμετώπιση σοβαρού περιστατικού ρύπανσης προβλέπεται η υπαγωγή των επιμέρους ομάδων καταπολέμησης- οι οποίες συγκροτούνται βάσει των τοπικών σχεδίων των Λιμενικών Αρχών και των υπόχρεων εγκαταστάσεων -στο Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Καταπολέμησης (ΕΣΚΚ), που μεριμνά για τον συντονισμό των ομάδων καταπολέμησης σε ακτές και θάλασσα καθώς και την υποστήριξή τους κατά τις διαδοχικές φάσεις των εργασιών απορρύπανσης στις περιοχές που επλήγησαν, όπως φαίνεται σχηματικά στο ακόλουθο διάγραμμα:

1.9.3 Του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Καταπολέμησης προΐσταται ο επικεφαλής του κλιμακίου του Εθνικού Συντονιστή (ΥΕΝ/ΔΠΘΠ), το οποίο μεταβαίνει στην περιοχή του συμβάντος.

Το ΕΣΚΚ είναι δυνατόν να εδρεύει στο κτίριο της πλησιέστερης Λιμενικής Αρχής, είτε στις εγκαταστάσεις ενός εκ των συνεργαζομένων φορέων, είτε σε κατάλληλο χώρο εκμισθούμενο για το σκοπό αυτό (ad hoc), ο οποίος θα διαθέτει υποδομές τηλεπικοινωνιών, ενδιαιτήματα και γραμματειακή υποστήριξη, για τον ευχερή συντονισμό των επιχειρησιακών ομάδων επέμβασης και των ομάδων υποστήριξης, οι οποίες δραστηριοποιούνται σε όλες τις περιοχές όπου έχουν αναληφθεί, συνεχίζονται ή ολοκληρώνονται σταδιακά οι εργασίες καταπολέμησης, σύμφωνα με τις οδηγίες και τον προγραμματισμό που καταστρώνεται από το κλιμάκιο του Εθνικού Συντονιστή.

Ο επικεφαλής έχει, στον επιχειρησιακό τομέα καταπολέμησης της ρύπανσης στη θάλασσα και καθαρισμού των ακτών, την πλήρη και αποκλειστική αρμοδιότητα συντονισμού/ κατανομής των διαθέσιμων μέσων στις πληγείσες περιοχές.

Παράλληλα καθορίζει κατά την κρίση του το μέλος του κλιμακίου που συντονίζει και εποπτεύει το έργο όλων των Αξιωματικών Διοικητικής Μέριμνας των επιμέρους Λιμενικών Αρχών που εμπλέκονται στις διοικητικής φύσης εργασίες υποστήριξης της αντιμετώπισης του περιστατικού και στην τήρηση των λογιστικών στοιχείων κόστους καταπολέμησης και των εξόδων του Δημοσίου ανά γεωγραφική περιοχή ή τομέα δραστηριοποίησης επιχειρησιακών μέσων και προσωπικού.

Το κλιμάκιο του Εθνικού Συντονιστή απαρτίζεται από έμπειρους και καταρτισμένους Αξιωματικούς Λ.Σ. σε θέματα καταπολέμησης ρύπανσης και οργάνωσης της αντιμετώπισης ανάλογων περιστατικών στη θάλασσα και στις ακτές, οι οποίοι επιλέγονται κατά περίπτωση από ειδικό πίνακα που καταρτίζεται κατ' έτος με μέριμνα της ΔΠΘΠ και εγκρίνεται από τον Αρχηγό Λ.Σ.

Κεφάλαιο 2

Οργανωτική συνάρθρωση των σχεδίων έκτακτης ανάγκης των παρακτίων εγκαταστάσεων διακίνησης πετρελαιοειδών (FCP), των εμπορικών λιμένων (PCP) και των Λιμενικών Αρχών (LCP)

2.1 Γενικά

2.1.1 Τα σχέδια έκτακτης ανάγκης των λιμανιών και των παράκτιων εγκαταστάσεων διακίνησης πετρελαίου, προβλέπουν την κατάλληλη οργάνωση για αυτοδύναμη αντιμετώπιση των πιθανότερων περιστατικών ρύπανσης από διαφυγή πετρελαίου στη θάλασσα (most likely spill scenario), ιδίως αυτών που συμβαίνουν μέσα σε λιμάνια ή αγκυροβόλια κατά τις πετρελεύσεις των πλοίων και τις φορτοεκφορτώσεις δεξαμενοπλοίων και αφορούν ποσότητες πετρελαίου μικρότερες των 7 τόνων.

2.1.2 Κατά την κατάρτιση ή αναθεώρηση των σχεδίων έκτακτης ανάγκης των υπόχρεων φορέων (FCPs και PCPs) απαιτείται η ύπαρξη πρόνοιας για την κλιμάκωση της κινητοποίησης αντιμετώπισης κάθε περιστατικού μέσω των δυνατοτήτων που παρέχει το τοπικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής (LCP) ή του εθνικού σχεδίου (NCP).

Στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης κάθε υπόχρεου φορέα υπάρχει πρόβλεψη για όλες τις κατηγορίες συμβάντων που έχουν επείγοντα χαρακτήρα και ενδέχεται να εξελιχθούν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης-όπως για παράδειγμα: προσάραξη, σύγκρουση, πυρκαϊά, ναυάγιο, ατύχημα προσωπικού-για τις οποίες θα προδιαγράφονται μηχανισμοί αντιμετώπισης.

2.1.3 Τα σχέδια των υπόχρεων εγκαταστάσεων καθορίζουν σαφώς συγκεκριμένο στέλεχος του φορέα διοίκησης ως υπεύθυνο περιβάλλοντος (designated on scene commander) για θέματα αντιμετώπισης περιστατικών ρύπανσης και προβλέπουν τη διαίρεση εκπαιδευμένου προσωπικού σε ομάδες επάνδρωσης/ ενεργοποίησης των μέσων και του εξοπλισμού καταπολέμησης κηλίδας εμμενόντων πετρελαιοειδών ή διαφυγόντων επιβλαβών προϊόντων-υπό την άμεση εποπτεία της Λιμενικής Αρχής.

2.1.4 Διαρροή πετρελαίου στο θαλάσσιο περιβάλλον προερχόμενη από αντλητικές εγκαταστάσεις εφοδιασμού σκαφών με καύσιμα που λειτουργούν εντός λιμένων/ μαρινών πρέπει να αντιμετωπίζεται άμεσα, με μέσα που υποχρεωτικά διαθέτουν οι εκμεταλλευόμενοι τις υπόψη εγκαταστάσεις. Οι υπεύθυνοι περιβάλλοντος των οικείων φορέων διοίκησης των λιμένων/ μαρινών και οι αρμόδιες Λιμενικές Αρχές ενημερώνονται άμεσα για οιοδήποτε περιστατικό ρύπανσης εκδηλωθεί και παρακολουθούν από κοινού την εξέλιξη καταπολέμησής του, ώστε να περιορίζονται στο ελάχιστο οι επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον.

2.2 Σκοπός των σχεδίων και γεωγραφική περιοχή εφαρμογής τους.

Τα σχέδια στοχεύουν στην διατήρηση ικανοποιητικού επιπέδου επιχειρησιακής ετοιμότητας του μηχανισμού αντιμετώπισης λειτουργικών ή ατυχηματικών περιστατικών ρύπανσης της θάλασσας από πετρέλαιο ή άλλες επιβλαβείς ουσίες.

Στο σχέδιο κάθε υπόχρεης εγκατάστασης περιγράφονται επακριβώς τα είδη των εκτάκτων περιστατικών που αντιμετωπίζονται και προσδιορίζεται το εξουσιοδοτημένο πρόσωπο (designated person) που είναι αρμόδιο για την ενεργοποίηση του σχεδίου της συγκεκριμένης εγκατάστασης.

Το σχέδιο έκτακτης ανάγκης κάθε υπόχρεου φορέα (FCP/ PCP) είναι συμβατό με το τοπικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης της οικείας Λιμενικής Αρχής (LCP).

Η γεωγραφική περιοχή εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης (NCP) είναι η θαλάσσια περιοχή που αντιστοιχεί στο Σύστημα Πληροφόρησης Πτήσεων Αθηνών (Flight Information Region: FIR) που ταυτίζεται με την Ελληνική Περιοχή Έρευνας και Διάσωσης (Search and Rescue Region: HSRR) και οι ακτές της μητροπολιτικής και νησιωτικής Ελλάδας.

2.3 Καθήκοντα του προσωπικού και απαιτήσεις συμβατότητας των σχεδίων.

2.3.1 Στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης κάθε υπόχρεου φορέα καθορίζονται ο ρόλος και τα καθήκοντα όλου του εμπλεκόμενου προσωπικού και προδιαγράφονται αναλυτικά οι διαδικασίες άμεσης ενημέρωσης των αρμόδιων κατά περίπτωση αρχών, ανάλογα με τη φύση του συμβάντος.

2.3.2 Ο υπεύθυνος κάθε εγκατάστασης θέτει σε εφαρμογή το σχέδιο έκτακτης ανάγκης και ο τοπικός συντονιστής της Λιμενικής Αρχής εποπτεύει ή κατευθύνει τις εργασίες.

Η συμβατότητα των σχεδίων όλων των υπόχρεων φορέων σε τοπικό και εθνικό επίπεδο αποτελεί προϋπόθεση

αποτελεσματικής αντιμετώπισης του τυχαίου περιστατικού και αξιοποίησης της βοήθειας που είναι σε θέση να παράσχουν οι συνεργαζόμενοι φορείς, οι οποίοι περιλαμβάνονται στα τοπικά σχέδια των Λιμενικών Αρχών, ιδιαίτερα οι επιχειρήσεις καταπολέμησης ρύπανσης της θάλασσας, οι εξειδικευμένες εταιρείες επιθαλάσσιας αρωγής και εκτέλεσης υποθαλάσσιων εργασιών, το Πυροσβεστικό Σώμα, η Ελληνική Αστυνομία, τα Νοσηλευτικά Κέντρα παροχής υγειονομικής βοήθειας, οι Τεχνικές Υπηρεσίες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Αυτοδιοίκησης και οι γειτνιάζουσες μονάδες των Ενόπλων Δυνάμεων.

2.3.3 Ιδιαίτερα πεδία ενδιαφέροντος που περιλαμβάνονται στα σχέδια αφορούν σε:

- Διαδικασίες περιορισμού ή απαγόρευσης της κίνησης αεροσκαφών, πλωτών μέσων, οχημάτων και περιοίκων στην περιοχή του περιστατικού.
- Διαδικασία εκκένωσης των εγκαταστάσεων από το προσωπικό τους ή απομάκρυνσης των κατοίκων από περιοχές υψηλού κινδύνου και πρόνοια παροχής προσωρινών καταλυμάτων, εφόσον συντρέχει περίπτωση.
- Μεταφορά ασθενών σε νοσηλευτήρια και παροχή πρώτων βοηθειών σε ατυχηματίες.
- Τήρηση στοιχείων κόστους ενεργειών και δαπανών σχετιζόμενων με την καταπολέμηση.
- Πρόνοια για διαδικασίες μεταφοράς τυχόν επιπρόσθετων μέσων και υλικών που θα απαιτηθούν στην περιοχή του συμβάντος και τελική νόμιμη διάθεση των περισυλλεγμένων καταλοίπων, αποβλήτων και απορριμμάτων από τις παράκτιες περιοχές προσωρινής τους αποθήκευσης.

2.4 Κλιμάκωση κινητοποίησης για την αντιμετώπιση περιστατικού ρύπανσης.

2.4.1 Σε περιοχές όπου υπάρχει αυξημένος κίνδυνος ρύπανσης, συνεπεία υψηλής συγκέντρωσης βιομηχανιών και διυλιστηρίων ή εγκαταστάσεων αποθήκευσης πετρελαιοειδών στην παραθαλάσσια ζώνη, τα επιμέρους σχέδια των υπόχρεων φορέων ολοκληρώνονται μέσω του τοπικού σχεδίου της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής, βάσει του οποίου είναι δυνατόν να διατεθεί πρόσθετος εξοπλισμός καταπολέμησης από τα υφιστάμενα αποθέματα ασφαλείας της Κεντρικής Αποθήκης Υλικών Απορρύπανσης (ΚΑΥΑ).

Τα τοπικά σχέδια των υπόχρεων φορέων αντιμετωπίζουν και τις περιπτώσεις ρύπανσης της θάλασσας από πετρελαιοειδή προερχόμενα από επίγειους αγωγούς ή βυτιοφόρα οχήματα και συρμούς.

2.4.2 Σε περίπτωση ανεπάρκειας των μέσων του τοπικού σχεδίου της Λιμενικής Αρχής, θα ενεργοποιείται το εθνικό σχέδιο και θα προωθείται κατάλληλος εξοπλισμός από την ΚΑΥΑ, όσο και πρόσθετα μέσα από το υφιστάμενο δίκτυο Περιφερειακών Σταθμών Καταπολέμησης Ρύπανσης (ΠΣΚΡ) και τους συνεργαζόμενους φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Σε ιδιαίτερα σοβαρά περιστατικά θα αξιοποιούνται οι δυνατότητες διεθνούς βοήθειας.

2.5 Εκπαίδευση και ασκήσεις ετοιμότητας.

2.5.1 Η διασφάλιση ικανοποιητικού βαθμού επιχειρησιακής ετοιμότητας του μηχανισμού αντιμετώπισης περιστατικών ρύπανσης της θάλασσας και των ακτών από πετρέλαια και άλλες επιβλαβείς ουσίες επιτυγχάνεται με την εκτέλεση τακτικών ασκήσεων και συχνή εκπαίδευση των χειριστών του εξοπλισμού σε θέματα λειτουργίας, συντήρησης και μακροχρόνιας αποθήκευσής του.

2.5.2 Πέραν των τακτικών ασκήσεων, θα διενεργούνται περιοδικά και ασκήσεις επικοινωνιών, με μέριμνα των τοπικών συντονιστών, για προσομοίωση των ενεργειών αντιμετώπισης κηλίδας, σε τρόπο ώστε να ελέγχεται ο χρόνος απόκρισης και ο βαθμός συμμετοχής των συνεργαζόμενων φορέων δημόσιου και ιδιωτικού φορέα κατά τις διαδοχικές φάσεις της άσκησης.

2.5.3 Μετά το πέρας των ως άνω ασκήσεων θα διενεργείται με μέριμνα του τοπικού συντονιστή αξιολόγηση των αποτελεσμάτων τους, για διαπίστωση δυσλειτουργιών, προκειμένου αυτές στη συνέχεια να αποφευχθούν μέσω αναθεώρησης και βελτίωση του σχεδιασμού και την καταχώριση των συνακόλουθων μεταβολών στα σχετικά παραρτήματα στοιχείων και πληροφοριών (βάσεις δεδομένων: ευρετήρια και πίνακες) του τοπικού σχεδίου της Λιμενικής Αρχής.

Η διενέργεια ασκήσεων μεγάλης έκτασης με πραγματική ενεργοποίηση του διαθέσιμου εξοπλισμού καταπολέμησης της ρύπανσης είναι καθοριστικής σημασίας για την διαπίστωση της άρτιας συνάρθρωσης των αναλαμβανομένων δράσεων από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Ωστόσο, συνιστάται και ο περιοδικός έλεγχος καλής λειτουργίας του δικτύου επικοινωνιών των επιμέρους συντονιστών και υπευθύνων, των μελών της ομάδας σχεδίασης και του τοπικού συντονιστή της Λιμενικής Αρχής, ιδιαίτερα προτού εκτελεστούν ασκήσεις προσομοίωσης καταπολέμησης ρύπανσης μεγάλης κλίμακας.

Κεφάλαιο 3

Εθνικό σύστημα ετοιμότητας και αντιμετώπισης περιστατικών ρύπανσης της θάλασσας

3.1 Εισαγωγή.

3.1.1 Στο εθνικό σύστημα ετοιμότητας καθορίζεται ως αρμόδιος φορέας για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των περιστατικών ρύπανσης της θάλασσας από πετρέλαιο το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, δεδομένου ότι η θαλάσσια κυκλοφορία εντός των χωρικών υδάτων συνιστά απειλή κινδύνου για το θαλάσσιο περιβάλλον, ο οποίος ενδέχεται να προέλθει από πετρελεύσεις πλοίων, φορτοεκφορτώσεις υδρογονανθράκων, άλλες εμπορικές πράξεις, συνήθεις λειτουργικές διαδικασίες ή ναυτικά ατυχήματα.

Πρόσθετο κίνδυνο για το θαλάσσιο περιβάλλον αποτελούν δυνάμει οι παράκτιες βιομηχανικές εγκαταστάσεις καθώς και οι πλατφόρμες εξόρυξης αργού πετρελαίου.

3.1.2 Η αντιμετώπιση ατυχηματικών ρυπάνσεων από πετρέλαιο επιβάλλει τον προσεκτικό σχεδιασμό έγκαιρης και αποτελεσματικής κινητοποίησης όλων των εμπλεκόμενων στην καταπολέμηση της ρύπανσης φορέων του ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, βάσει μιας προκαθορισμένης οργανωτικής και επικοινωνιακής δομής, ευέλικτης και ικανής να ανταποκριθεί σε κάθε ενδεχόμενο περιστατικό μη απόλυτα προβλεπτής εξέλιξης.

3.2 Στοχοθεσία.

3.2.1 Το εθνικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης συστηματοποιεί την συνάρθρωση των φορέων που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων ή δυσμενών συμβάντων, τα οποία ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα την διαφυγή πετρελαίου ή επιβλαβών ουσιών στο θαλάσσιο περιβάλλον.

3.2.2 Οι αντικειμενικοί στόχοι του σχεδίου αποβλέπουν στην διασφάλιση όρων έγκαιρης και αποτελεσματικής

πρόληψης επέκτασης και επιτυχούς αντιμετώπισης της ρύπανσης της θάλασσας μέσω:
(i) προκαθορισμού ευέλικτης και λειτουργικής οργανωτικής δομής όπου συμμετέχουν όλες οι συνεργαζόμενες υπηρεσίες της Κεντρικής Διοίκησης, της Περιφέρειας και της Αυτοδιοίκησης, οι Ένοπλες Δυνάμεις, τα Σώματα Ασφάλειας, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις καθώς και εξειδικευμένα ερευνητικά κέντρα και επιστημονικά ιδρύματα,
(ii) προσδιορισμού των περιοχών υψηλού κινδύνου,
(iii) προσδιορισμού των παράκτιων περιοχών υψηλής προτεραιότητας προστασίας,
(iv) διατήρησης αποθεμάτων ασφαλείας σε μέσα, υλικά και εξοπλισμό καταπολέμησης,
(v) εκπαίδευσης των χειριστών του αντιρρυπαντικού εξοπλισμού και των διοικητικών στελεχών των υπόχρεων φορέων και του Λιμενικού Σώματος,
(vi) εκτέλεσης ασκήσεων για την διαπίστωση και βελτίωση του βαθμού επιχειρησιακής ετοιμότητας.

3.3 Σκοπός και περιεχόμενο του Σχεδίου.

3.3.1 Η δομική αντιστοιχία του Εθνικού Σχεδίου, των Τοπικών Σχεδίων των Λιμενικών Αρχών και των σχεδίων έκτακτης ανάγκης των υπόχρεων φορέων ή εγκαταστάσεων που καθορίζονται από το άρθρο πέμπτο του Ν. 2252/94 (Α΄192) διευκολύνει την κλιμάκωση των κινητοποιήσεων για την αντιμετώπιση των περιστατικών ρύπανσης ανάλογα με την τροπή εξέλιξής τους.

3.3.2 Το Εθνικό Σχέδιο οριοθετεί τις λειτουργικές αρμοδιότητες των συνεργαζόμενων φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και των Ενόπλων Δυνάμεων, ώστε σε κάθε περίπτωση ρύπανσης ή ενδεχόμενου κινδύνου ρύπανσης της θάλασσας και των ακτών να αναλαμβάνονται οι απαραίτητες ενέργειες για την εξουδετέρωση ή τον περιορισμό των δυσμενών επιπτώσεών της και να διασφαλίζονται τα συμφέροντα των πολιτών στις θιγόμενες τοπικές κοινωνίες.

3.4 Ορισμοί

Η συμπερίληψη ορισμών στοχεύει στην αποσαφήνιση των εννοιών των συνήθως χρησιμοποιούμενων όρων:

«Πετρέλαιο», καλείται κάθε είδος ή μίγμα αργού ή καυσίμου πετρελαίου ή προϊόντων διύλισης αυτού, ή πετρελαιοειδή κατάλοιπα προερχόμενα από χώρους μηχανοστασίων πλοίων ή χώρους φορτίων δεξαμενοπλοίων, ή εγκαταστάσεις, ή οποιαδήποτε μίγματα υδρογονανθράκων / ύδατος που προσομοιάζουν με πετρελαιοειδή.

«Επιβλαβείς ουσίες», καλούνται ουσίες διαφορετικές από πετρέλαιο , οι οποίες εφόσον διαφύγουν στο θαλάσσιο περιβάλλον ενδέχεται να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία, στο θαλάσσιο οικοσύστημα και να προξενήσουν ζημιές σε περιοχές αναψυχής ή να παραβλάψουν άλλες νόμιμες χρήσεις της θάλασσας.

«Αντιμετώπιση», καλείται κάθε ενέργεια η οποία αναλαμβάνεται με σκοπό την αποτροπή εκδήλωσης ή επέκτασης της ρύπανσης, τον περιορισμό των δυσμενών συνεπειών στο περιβάλλον, την καταπολέμηση ή την παρακολούθηση της κίνησης της κηλίδας.

«Εθνικός Συντονιστής», είναι η Διεύθυνση Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος του ΥΕΝ (ΠΔ 242/99 (Α΄ 201)) και το Ενιαίο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης (Ν. 2252/94 (Α΄ 192) σε συνδυασμό με το Ν.1844/90 (Α΄ 100)). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις σοβαρών περιστατικών είναι δυνατόν να αναλαμβάνονται καθήκοντα Εθνικού Συντονιστή από Ανώτατο Αξιωματικό ΛΣ ή τον Αρχηγό ΛΣ.

«Φορέας Υποστήριξης», καλείται κάθε εμπλεκόμενος κρατικός φορέας, υπηρεσία της Αυτοδιοίκησης, επιχείρηση του ιδιωτικού τομέα της ναυτιλίας ή μονάδα των Ενόπλων Δυνάμεων, η οποία αναλαμβάνει συγκεκριμένες υποστηρικτικές δράσεις βάσει του Εθνικού Σχεδιασμού κατά την αντιμετώπιση περιστατικού ρύπανσης.

«Τοπικός Συντονιστής (On - Scene Commander)», καλείται ο υπεύθυνος οργάνωσης της αντιμετώπισης της ρύπανσης σε τοπικό επίπεδο και κατά κανόνα είναι ο προϊστάμενος της Λιμενικής Αρχής ή ο Επικεφαλής του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Καταπολέμησης, σε περίπτωση καταπολέμησης εκτεταμένης ρύπανσης στις περιοχές ευθύνης περισσότερων της μιας Λιμενικών Αρχών.

«Κατάσταση έκτακτης ανάγκης», καλείται οιοδήποτε ατύχημα, γεγονός, συμβάν ή περιστατικό, ανεξάρτητα από το αίτιο πρόκλησής του, συνεπεία του οποίου προκαλείται σοβαρή ρύπανση ή ενδέχεται να προκύψει σοβαρή απειλή κινδύνου ρύπανσης του θαλασσίου περιβάλλοντος από πετρέλαιο ή άλλες επιβλαβείς ουσίες και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, συγκρούσεις, προσαράξεις και άλλα συμβάντα σε πλοία, διαφυγή πετρελαίου ή επιβλαβών ουσιών από θαλάσσιες και παράκτιες εγκαταστάσεις καθώς και την παρουσία πετρελαίου ή επιβλαβών χημικών στο περιβάλλον συνεπεία βλάβης ή ατυχήματος σε βιομηχανικές μονάδες ή σε θαλάσσιες εγκαταστάσεις μακριά από τις ακτές.

«Εθνικός Σύνδεσμος Καταπολέμησης Ρύπανσης (ΕΣΚΡ) (National On - Scene Commander :NOSC)», καλείται ο οριζόμενος για το σκοπό αυτό Αξιωματικός ΛΣ της Διεύθυνσης Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος, ο οποίος συμμετέχει στην καταπολέμηση ενός μεγάλου περιστατικού στο πλαίσιο παροχής διεθνούς βοήθειας σε τρίτη χώρα.

«Ανώτατος Συντονιστής Καταπολέμησης Ρύπανσης (ΑΣΚΡ) (Supreme On - Scene Commander :SOSC)», καλείται ο γενικός συντονιστής οργάνωσης της αντιμετώπισης ενός περιστατικού ρύπανσης μεγάλης έκτασης, για το οποίο υπάρχει διεθνής κινητοποίηση. Κατά κανόνα ο ρόλος αυτός αναλαμβάνεται από στέλεχος του Εθνικού Συντονιστή της πληγείσας χώρας ή εκείνου του παράκτιου κράτους που ευρίσκεται πλησιέστερα προς την κηλίδα, σε περίπτωση αντιμετώπισης μεγάλου περιστατικού ρύπανσης στα διεθνή ύδατα.

«Κεντρική Συμβουλευτική Επιτροπή (ΚΣΕ)», καλείται η επιτελική ομάδα εμπειρογνωμόνων που υποστηρίζει τον Εθνικό Συντονιστή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για την εξασφάλιση άρτιας διατομεακής προσέγγισης θεμάτων που ανακύπτουν κατά την αντιμετώπιση σοβαρών περιστατικών ρύπανσης. Αποτελείται από μόνιμους εκπροσώπους των εμπλεκόμενων φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και πλαισιώνεται από ειδικούς επιστημονικούς συμβούλους, οι οποίοι ορίζονται κατά περίπτωση ανάλογα με τη φύση του συμβάντος από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας κατόπιν εισήγησης της ΔΠΘΠ. Για τα μη μόνιμα μέλη της Επιτροπής είναι δυνατόν να προβλέπεται αποζημίωση από το Γαλάζιο Ταμείο βάσει του άρθρου 18 του Ν. 743/77 (Π.Δ 55/98).

3.5 Υποστήριξη από συναρμόδιους φορείς.

Η αποτελεσματική αντιμετώπιση μεγάλης έκτασης ρύπανσης της θάλασσας και των ακτών από πετρέλαιο και άλλες επιβλαβείς ουσίες, η οποία στοχεύει στην προάσπιση της δημόσιας υγείας, της αισθητικής αξίας των παράκτιων περιοχών, της τουριστικής βιομηχανίας, των αλι-

ευτικών πόρων και της βιοποικιλότητας, επιτυγχάνεται με την συνεργασία των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και των ενόπλων δυνάμεων καθώς και των ιδιωτικών επιχειρήσεων εκτέλεσης θαλάσσιων μεταφορών, υποθαλάσσιων εργασιών, εργασιών επιθαλάσσιας αρωγής - ρυμούλκησης - ναυαγιαίρεσης και καταπολέμησης ρύπανσης.

Τα εμπλεκόμενα μέρη διεκπεραιώνουν τις αποστολές και επιτελούν τις λειτουργίες που αναφέρονται παρακάτω:

3.5.1 Γενικό Επιτελείο Στρατού:

- Κυβερνήτες αεροσκαφών ή ελικοπτέρων της Αεροπορίας Στρατού ενημερώνουν τον Εθνικό Συντονιστή (ΕΚΣΕΔ) για κάθε περιστατικό ρύπανσης του Ελληνικού θαλάσσιου χώρου που υποπίπτει στην αντίληψη των κυβερνητών τους.

- Εφαρμόζει κατάλληλο σχεδιασμό αποτροπής ρύπανσης της θάλασσας από παράκτιες στρατιωτικές εγκαταστάσεις.

- Διαθέτει - ιδίως μέσω μονάδων Μηχανικού - μηχανήματα έργου κατάλληλα για την διενέργεια καθαρισμού ακτών ή μεταφοράς καταλοίπων και απορριμμάτων στις καθοριζόμενες στα τοπικά σχέδια των Λιμενικών Αρχών περιοχές ενδιάμεσης αποθήκευσης ή τελικής νόμιμης διάθεσής τους.

- Εφόσον συντρέχει σοβαρός λόγος και υφίσταται σχετική δυνατότητα διατίθενται στο Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Καταπολέμησης προσωπικό, προς το οποίο παρέχεται η αναγκαία διοικητική υποστήριξη για την ενίσχυση των ομάδων αντιμετώπισης της ρύπανσης στις ακτές.

3.5.2 Γενικό Επιτελείο Ναυτικού:

- Εφαρμόζει κατάλληλο σχεδιασμό αποτροπής ρύπανσης της θάλασσας σε παράκτιες στρατιωτικές εγκαταστάσεις και ναύσταθμους.

- Μεριμνά για την συγκρότηση και εκπαίδευση αγημάτων αντιμετώπισης περιστατικών ρύπανσης που προκαλούνται από πολεμικά πλοία και ναυτικές υπηρεσίες ή εγκαταστάσεις.

- Συμμετέχει με πολεμικά πλοία, αεροσκάφη και ελικόπτερα στον μηχανισμό επιτήρησης των Ελληνικών θαλασσών για τον έγκαιρο εντοπισμό περιστατικών ρύπανσης από πετρέλαιο και διαθέτει, εφόσον απαιτείται, στο Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Καταπολέμησης Ρύπανσης κατάλληλα σκάφη, τεχνικά μέσα και προσωπικό για την αντιμετώπιση ενός περιστατικού μεγάλης έκτασης.

3.5.3 Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας:

- Συμμετέχει με ειδικό κλιμάκιο στο Ενιαίο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας.

- Συνδράμει μέσω αναφορών των χειριστών των αεροσκαφών και ελικοπτέρων της Πολεμικής Αεροπορίας στον εντοπισμό και την παρακολούθηση της κίνησης πετρελαιοκηλίδων στον Ελληνικό θαλάσσιο χώρο και στην ανοιχτή θάλασσα.

- Διαθέτει κατάλληλα μεταγωγικά αεροσκάφη και ελικόπτερα για την ταχεία αποστολή υλικών και μέσων σε πληγείσες περιοχές της χώρας, προερχόμενων κυρίως από την ΚΑΥΑ, όπως επίσης και προς τρίτες χώρες στο πλαίσιο παροχής διεθνούς βοήθειας.

- Αναλαμβάνει -σε εξαιρετικές περιπτώσεις- την καταστροφή με πολεμικά αεροσκάφη πλοίων ή πλωτών ναυπηγημάτων που τελούν σε διαρκή ακυβερνησία και έχουν εγκαταλειφθεί από το πλήρωμά τους και τα οποία συνιστούν άμεση απειλή καταστροφής του θαλάσσιου περιβάλλοντος κατόπιν ειδικής απόφασης του Εθνικού Συντονιστή που λαμβάνεται σε συνεννόηση με τον πλοιοκτήτη και τους ασφαλιστές, εφόσον είναι δυνατόν να ανευρεθούν.

- Παρέχει διευκολύνσεις σε στρατιωτικά αεροδρόμια για τις αφίξεις αεροσκαφών τρίτων χωρών που μεταφέρουν υλικά απορρύπανσης στις Λιμενικές Αρχές στο πλαίσιο διεθνούς βοήθειας.

3.5.4 ΥΠΕΣΔΔΑ - Υπουργείο Ανάπτυξης - ΥΠΕΧΩΔΕ - Υπουργείο Υγείας - Πρόνοιας:

Σε περιπτώσεις περιστατικού ρύπανσης εξαιρετικά μεγάλης έκτασης ο Εθνικός Συντονιστής ενημερώνει την Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, ενώ η οικεία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και οι ΟΤΑ διαθέτουν το διαθέσιμο εξοπλισμό και προσωπικό για την καταπολέμηση του περιστατικού σύμφωνα με τα τοπικά σχέδια έκτακτης ανάγκης.

Μαζί με τις κατά τόπους αρμόδιες Υπηρεσίες των Περιφερειών και των εποπτευόμενων Νομαρχιακών, Δημοτικών και Κοινοτικών Αρχών προβαίνουν στις ακόλουθες ενέργειες:

(i) μεριμνούν στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας και των υφιστάμενων υγειονομικών κανονισμών για την αποφυγή διάθεσης, απόρριψης ή εκβολής πετρελαιοειδών ουσιών από χερσαίες πηγές ρύπανσης.

(ii) συνδράμουν μέσω των αποκεντρωμένων Υπηρεσιών τους το έργο των Λιμενικών Αρχών με τεχνικά μέσα, επιστημονικά στελέχη και προσωπικό στην καταπολέμηση της ρύπανσης των ακτών και παρέχουν οικονομικά στοιχεία για πραγματοποιηθέντα έξοδα αντιμετώπισης του περιστατικού και τις συνακόλουθες δυσμενείς επιπτώσεις του στην τοπική οικονομική ζωή.

Εκπρόσωποι των ανωτέρω Υπουργείων στελεχώνουν την Κεντρική Συμβουλευτική Επιτροπή (ΚΣΕ) που λειτουργεί ως μόνιμη επιτελική ομάδα συνδέσμων/ εμπειρογνωμόνων του Εθνικού Συντονιστή και διασφαλίζει διυπουργικό συντονισμό των διοικητικών δράσεων κατά τις φάσεις αντιμετώπισης των σοβαρών περιστατικών, εισηγούμενοι έκτακτα μέτρα περιορισμού των οχληρών επιπτώσεων του περιστατικού ρύπανσης στη δημόσια υγεία και το περιβάλλον.

3.5.5 Υπουργείο Εξωτερικών:

- Ενημερώνει τις διπλωματικές Αρχές ξένων κρατών εφόσον υπήκοοί τους εμπλέκονται στο περιστατικό με οποιοδήποτε τρόπο.

- Ενημερώνει δια των Ελληνικών διπλωματικών Αρχών άλλες χώρες και Οργανισμούς για παροχή βοήθειας ή από κοινού αντιμετώπιση συμβάντος που επηρεάζει και τις δύο χώρες.

3.5.6 Υπουργείο Δημόσιας Τάξης (ΕΛ.ΑΣ - Π.Σ):

- Σε περίπτωση ανάγκης παρέχει βοήθεια με τις κατά τόπους Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος.

- Ειδικότερα, το Πυροσβεστικό Σώμα μεριμνά για την πυρασφάλεια στις περιπτώσεις διαρροής πετρελαίου και παραγώγων του στην ξηρά και διασφαλίζει όρους προστασίας των παρακείμενων χερσαίων εγκαταστάσεων και κατοικιών σε περιπτώσεις διαρροής εύφλεκτων προϊόντων, κινητοποιώντας την Ειδική Μονάδα Αντιμετώπισης Καταστροφών (ΕΜΑΚ) όταν απαιτείται.

- Η Ελληνική Αστυνομία μεριμνά για τη λήψη μέτρων τάξης και ασφάλειας στην ευρύτερη χερσαία περιοχή του

ατυχήματος εξασφαλίζοντας την απρόσκοπτη διακίνηση των οχημάτων και των ομάδων καταπολέμησης του περιστατικού και των ασθενοφόρων μεταφοράς ατυχηματιών και εκκενώνει, εφόσον απαιτείται, τις κατοικημένες παρακείμενες περιοχές.

3.5.7 Υπουργείο Οικονομικών:

Μέσω των αρμόδιων τελωνειακών υπηρεσιών μεριμνά για την ταχεία διεκπεραίωση των διατυπώσεων που σχετίζονται αφενός μεν με την διακίνηση ειδών και εξοπλισμού διεθνούς τεχνικής βοήθειας, αφετέρου δε με την διάθεση σε χερσαίες εγκαταστάσεις του πετρελαίου που περισυλλέγεται από την επιφάνεια της θάλασσας ή τις δεξαμενές κινδυνεύοντος πλοίου ή ναυαγίου κατά την αντιμετώπιση περιστατικών έκτακτης ανάγκης.

3.5.8 Υπουργείο Γεωργίας:

Σε περίπτωση σοβαρού περιστατικού ρύπανσης εισηγείται μέτρα που αφορούν σε θέματα αλιείας, υδατοκαλλιέργειας, προστασίας αλιευτικών πόρων και βιοποικιλότητας.

3.5.9 Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ):

Συνδράμει με αναφορές των χειριστών της Πολιτικής Αεροπορίας τον Εθνικό Συντονιστή στις προβλέψεις μετακίνησης των πετρελαιοκηλίδων για καλύτερη σχεδίαση και προγραμματισμό αντιμετώπισης του περιστατικού.

3.5.10 Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ):

Εκδίδει τακτικές και ειδικές προγνώσεις μετεωρολογικών και ωκεανογραφικών στοιχείων που αφορούν σε περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για την ευρύτερη λεκάνη της Ανατολικής Μεσογείου στο πλαίσιο του ισχύοντος επιχειρησιακού σχεδίου ενεργειών σε περίπτωση ρύπανσης της θάλασσας από πετρελαιοκηλίδα (MPERSS: Marine Pollution Emergency Response Support System).

3.5.11 Υδρογραφική Υπηρεσία:

Εκδίδει ειδικές οδηγίες προς τους ναυτιλλόμενους για τις θαλάσσιες περιοχές όπου αντιμετωπίζεται περιστατικό ρύπανσης.

3.5.12 Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ):

- Προβαίνει σε χημικές αναλύσεις επείγοντος χαρακτήρα που του ζητούνται από τον Εθνικό Συντονιστή στο πλαίσιο των αποφάσεων της ΚΣΕ.
- Προβαίνει σε αναλύσεις για την ταυτοποίηση των πετρελαϊκών ρύπων, διευκολύνοντας το έργο των Λιμενικών Αρχών στον εντοπισμό των υπαιτίων ρύπανσης.
- Προβαίνει σε ειδικές αναλύσεις για τον προσδιορισμό των επιτρεπόμενων τύπων χημικών διασκορπιστικών ουσιών (Χ.Δ.Ο), με τις οποίες καταπολεμάται η ρύπανση της θάλασσας από πετρέλαιο.

3.5.13 Εθνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (Ε.Κ.Θ.Ε):

- Παρέχει πληροφορίες για την τοξικότητα των χρησιμοποιούμενων διασκορπιστικών ουσιών.
- Υποδεικνύει περιοχές ιδιαιτέρου ενδιαφέροντος από πλευράς ιχθυοπαραγωγής και προτείνει όρους καλύτερης προστασίας τους.
- Παρέχει επιστημονική υποστήριξη για τον τρόπο/ μέθοδο αντιμετώπισης περιστατικών ρύπανσης ανάλογα με το είδος των φυσικών οικοσυστημάτων των περιοχών που επηρεάζονται από το περιστατικό ρύπανσης.
- Παρέχει πληροφορίες για τη συμπεριφορά των διαφόρων τύπων πετρελαίου στην θάλασσα.
- Παρακολουθεί με επιστημονικό προσωπικό τις επιχειρήσεις εξουδετέρωσης περιστατικών ρύπανσης καθώς και τις βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες επιπτώσεις στη θαλάσσια πανίδα και χλωρίδα προσβεβλημένων περιοχών και αποφαίνεται για την ποιότητα αποκατάστασης του περιβάλλοντος.
- Συμμετέχει με εκπρόσωπό του στη Κεντρική Συμβουλευτική Επιτροπή.

3.5.14 Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε)- Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών (Ε.Κ.Ε.Φ.Ε) «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ”:

Παρέχει στον Εθνικό Συντονιστή κατευθυντήριες οδηγίες για τη λήψη των ενδεικνυόμενων μέτρων προστασίας και τη μεθοδολογία αντιμετώπισης περιστατικού κατά το οποίο ραδιενεργά απόβλητα ή κατάλοιπα καταλήγουν στον θαλάσσιο αποδέκτη και συμμετέχει δυνητικά στη Κεντρική Συμβουλευτική Επιτροπή.

3.5.15 Φορείς Διοίκησης των Ελληνικών Λιμένων:

- Σε περιπτώσεις ρύπανσης λιμένων και αγκυροβολίων επεμβαίνουν για την αντιμετώπισή τους στο πλαίσιο του κατά περίπτωση εγκεκριμένου σχεδίου (P.C.P) υπό τη συντονιστική καθοδήγηση της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής ή / και του Εθνικού Συντονιστή κατά περίπτωση, ανάλογα με τη βαρύτητα του περιστατικού.
- Υποχρεούνται να εξασφαλίζουν κατάλληλους χώρους για την εγκατάσταση των Σταθμών Πρόληψης και Καταπολέμησης Ρύπανσης, την αποθήκευση του μηχανικού εξοπλισμού και τον ελλιμενισμό των πλωτών επιχειρησιακών μέσων ΛΣ.
- Υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ύπαρξη επαρκών και κατάλληλων ευκολιών υποδοχής πετρελαιοειδών καταλοίπων και απορριμμάτων για την εξυπηρέτηση των πλοίων που προσεγγίζουν στα συγκεκριμένα λιμάνια κατά περίπτωση.

3.5.16 Παράλιοι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α):

Μεριμνούν για τον καθαρισμό των παραλίων, σε περιπτώσεις προσβολής ακτών, υπό την συντονιστική καθοδήγηση της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής ή/ και του Εθνικού Συντονιστή στο πλαίσιο του εγκεκριμένου τοπικού σχεδίου έκτακτης ανάγκης (L.C.P) ή του εθνικού σχεδίου (N.C.P) κατά περίπτωση, ανάλογα με τη βαρύτητα του περιστατικού.

3.5.17 Βιομηχανικές μονάδες διύλισης και εγκαταστάσεις διακίνησης υδρογονανθράκων:

- Επεμβαίνουν για την εξουδετέρωση της ρύπανσης στη θαλάσσια περιοχή και την παράκτια ζώνη των εγκαταστάσεων στο πλαίσιο του κατά περίπτωση εγκεκριμένου σχεδίου (F.C.P) υπό την εποπτεία της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής.
- Συμμετέχουν με στελέχη τους στην μόνιμη Ομάδα Σχεδίασης (Ο.Σ), η οποία προβλέπεται από το τοπικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης της αρμόδιας κατά περίπτωση Λιμενικής Αρχής (L.C.P).
- Διοργανώνουν από κοινού με την τοπική Λιμενική Αρχή και τον Εθνικό Συντονιστή τα τακτικά γυμνάσια καταπολέμησης ρύπανσης και τις ασκήσεις ενσύρματων και ασύρματων επικοινωνιών.
- Συνδράμουν με υλικά, μέσα, εξοπλισμό και προσωπικό τις Λιμενικές Αρχές κατά την αντιμετώπιση της ρύπανσης της θάλασσας στο πλαίσιο εφαρμογής του κατά περίπτωση τοπικού σχεδίου έκτακτης ανάγκης (L.C.P).

3.5.18 Επιχειρήσεις ρυμούλκησης - επιθαλάσσιας αρωγής και ναυαγιαίρεσης:

- Ενεργοποιούνται μέσω ΕΚΣΕΔ για διάσωση του κινδυνεύοντος πλοίου και του φορτίου ενεργώντας κατά τρόπο ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος για το θαλάσσιο

περιβάλλον σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο της Δ.Σ. για την επιθαλάσσια αρωγή, 1989 (International Convention on Salvage 1989: SALVAGE 1989) που κυρώθηκε με το Ν. 2391/96 (Α΄ 55).

- Συμμετέχουν με στελέχη τους στην μόνιμη Ο.Σ, η οποία προβλέπεται από το τοπικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης της εμπλεκόμενης Λιμενικής Αρχής (L.C.P).

- Συμμετέχουν στα τακτικά γυμνάσια ετοιμότητας και τις ασκήσεις επικοινωνιών.

3.5.19 Εξειδικευμένες επιχειρήσεις αντιμετώπισης ρύπανσης:

- Αναλαμβάνουν την καταπολέμηση της ρύπανσης στη θάλασσα και τις ακτές που προέρχεται από γνωστά υπαίτια πλοία και πλωτά ναυπηγήματα, εγκαταστάσεις ή ναυάγια.

- Συνδράμουν τις Λιμενικές Αρχές και τους αρμόδιους κατά περίπτωση ΟΤΑ στην αντιμετώπιση της ρύπανσης της θάλασσας και των ακτών.

- Συμμετέχουν με εκπρόσωπό τους στην μόνιμη ομάδα σχεδίασης (Ο.Σ), η οποία προβλέπεται από το τοπικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης της αρμόδιας κατά περίπτωση Λιμενικής Αρχής (L.C.P).

- Συμμετέχουν στην εκπαίδευση του προσωπικού των εκ του Ν. 2252/94 υπόχρεων εγκαταστάσεων σε θέματα καταπολέμησης ρύπανσης.

- Συμμετέχουν στα τακτικά γυμνάσια καταπολέμησης ρύπανσης και τις ασκήσεις επικοινωνιών που διοργανώνονται από τις Λιμενικές Αρχές ή/ και τον Εθνικό Συντονιστή στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδιασμού.

3.6 Διαδικασία αναφορών.

Με το άρθρο 8 και το Πρωτόκολλο I της Δ.Σ. για την πρόληψη της ρύπανσης της θάλασσας από πλοία(International Convention for the Prevention of Pollution from Ships 73/78: MARPOL 73/78) που κυρώθηκε με τον Ν. 2269/82 (Α΄ 89)και το άρθρο 4 της Δ.Σ. OPRC 90 καθιερώνεται η υποχρέωση αναφορών για τα περιστατικά ρύπανσης της θάλασσας.

Αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία για τη συγκέντρωση όλων των ως άνω αναφορών καθώς και των καταγγελιών οιασδήποτε προέλευσης είναι το ΕΚΣΕΔ, το οποίο διαβιβάζει περαιτέρω στη ΔΠΘΠ και τις εμπλεκόμενες Λιμενικές Αρχές πληροφορίες σχετικά με τα παρακάτω:

- στοιχεία αναφερόντος
- στοιχεία επικοινωνίας
- ημερομηνία και χρόνος παρατήρησης
- ακριβές στίγμα ή στοιχεία της θαλάσσιας περιοχής εκδήλωσης του συμβάντος
- συναφείς με το περιστατικό πληροφορίες
- πηγή πρόκλησης ρύπανσης ή αίτιο ενδεχόμενου κινδύνου για το θαλάσσιο περιβάλλον
- τύπος / είδος και εκτιμώμενη ποσότητα πετρελαίου που διέρρευσε στο θαλάσσιο αποδέκτη και πιθανότητα περαιτέρω ρύπανσης
- κατάσταση θαλάσσης και πρόγνωση καιρού περιοχής
- πρώτες ενέργειες αντιμετώπισης/περιορισμού δυσμενών συνεπειών.

3.7 Διαδικασία ενεργοποίησης του κρατικού μηχανισμού.

Το προσωπικό του ΕΚΣΕΔ, το οποίο στελεχώνεται σε 24ωρη βάση, ενεργεί βάσει του ισχύοντος «Μνημονίου Ενεργειών Αντιμετώπισης Περιστατικών Ρύπανσης» και θέτει σε ετοιμότητα τη ΔΠΘΠ, τις εμπλεκόμενες Λιμενικές Αρχές και τους κατά περίπτωση εμπλεκόμενους φορείς υποστήριξης.

3.8 Εκτίμηση κινδύνου λόγω πετρελαιοκηλίδας.

Εφόσον μετά τις αρχικές πληροφορίες διαπιστωθεί από χειριστές επιχειρησιακών μέσων ΛΣ η ύπαρξη πετρελαιοκηλίδας, εφαρμόζεται πρόγραμμα τακτικής εναέριας παρατήρησής της, ώστε - σε συνδυασμό με τα μετεωρολογικά και υδρογραφικά δεδομένα - να γίνονται βάσιμες προβλέψεις για την κίνησή της και εκτιμήσεις για την απειλή που συνιστά για τα ευαίσθητα είδη πανίδας και χλωρίδας στην ευρύτερη περιοχή του περιστατικού.

3.9 Προκαταρκτικές εκτιμήσεις για λήψη μέτρων επιθαλάσσιας αρωγής και μετάγγισης φορτίου πετρελαίου.

3.9.1 Στις περιπτώσεις εκδήλωσης ναυτικών ατυχημάτων υφίσταται συνήθως κίνδυνος ρύπανσης συνεπεία της κατάστασης του πλοίου και της ενδεχόμενης διαρροής πετρελαίου από τις δεξαμενές φορτίου ή τις δεξαμενές καυσίμων του σκάφους.

3.9.2 Η φύση των εργασιών ρυμούλκησης και επιθαλάσσιας αρωγής απαιτεί συνεργασία και ενημέρωση του Εθνικού Συντονιστή ή της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής και των ενδιαφερόμενων μερών: του πλοιάρχου, του πλοιοκτήτη, του ναυλωτή, διαχειριστή ή του εκμεταλλευόμενου το πλοίο, του ιδιοκτήτη του φορτίου και των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών επιθαλάσσιας αρωγής.

Θεμελιώδης στόχος της Αρχής είναι η αποφυγή επιβάρυνσης της θάλασσας από πετρέλαιο ή άλλες επιβλαβείς ουσίες, μέσω:

(i) άμεσης ενεργοποίησης του μηχανισμού αντιμετώπισης του έκτακτου περιστατικού βάσει του υφιστάμενου σχεδιασμού για διάσωση του κινδυνεύοντος πλοίου και του φορτίου.

(ii) υπόδειξης προς τον πλοίαρχο ασφαλών αγκυροβολίων ή λιμένων καταφυγής όπου είναι δυνατή η ασφαλής εκτέλεση εργασιών μετάγγισης φορτίου, καθαρισμού δεξαμενών ή προσωρινών επισκευών.

3.9.3 Κατά τη μετάγγιση μέρους του φορτίου σε άλλο κατάλληλο δεξαμενόπλοιο για ελάττωση του βυθίσματος του κινδυνεύοντος πλοίου πρέπει να ακολουθούνται οι σχετικές οδηγίες του IMO (Εγχειρίδιο Ρύπανσης από Πετρέλαιο, Τμήμα III / Section III Manual on Oil Pollution).

3.9.4 Ειδικά σε περιπτώσεις προσάραξης έμφορτου δεξαμενόπλοιου όταν ο ιδιοκτήτης του φορτίου είναι και τελικός χρήστης, ενδείκνυται η Αρχή ή ο Εθνικός Συντονιστής να αναθέτει κατά προτεραιότητα σε αυτόν την εξεύρεση κατάλληλου δεξαμενόπλοιου για τις εργασίες μεταφόρτωσης (lightering operation).

3.10 Εναέρια επιτήρηση.

3.10.1 Η τακτική επιτήρηση του Ελληνικού θαλάσσιου χώρου στα όρια του FIR/SAR Αθηνών για την αποτροπή ρύπανσης διενεργείται προληπτικά από πλωτά μέσα, αεροσκάφη και ελικόπτερα του Λιμενικού Σώματος.

3.10.2 Κατά τις διαδοχικές φάσεις εξέλιξης κάθε περιστατικού ρύπανσης της θάλασσας και των ακτών επιβάλλεται η τακτική εναέρια παρατήρηση της ευρύτερης περιοχής του συμβάντος για την συνολική εκτίμηση της βαρύτητας του περιστατικού και την ενδεχόμενη εξέλιξή του.

3.10.3 Η ακριβής εικόνα και ο βαθμός προσβολής των ακτογραμμών διαπιστώνεται μόνον κατόπιν επιτόπιας εξέτασης και ελέγχου των ακτών για την ανίχνευση πετρελαίου στο υπόστρωμα των παραλίων.

3.11 Μεθοδολογία αντιμετώπισης.

Κατά το σχεδιασμό αντιμετώπισης ενός τυχαίου περιστατικού επιβάλλεται η εξέταση των ακόλουθων εναλλακτικών δυνατοτήτων δράσης κατά περίπτωση:

α) Περιορισμός του ρυθμού διαφυγής του πετρελαίου στο περιβάλλον από τη πηγή πρόκλησης ρύπανσης ή άμεση διακοπή της διαρροής, εφόσον είναι τεχνικά εφικτό.

β) Συνέχιση παρακολούθησης της κηλίδας, εφόσον δεν υφίσταται κίνδυνος προσβολής ακτών.

γ) Εφόσον συντρέχει περίπτωση προσβολής ακτών και η αρμόδια Λιμενική Αρχή διαθέτει περιορισμένα ή ανεπαρκή μέσα αντιμετώπισης της πετρελαιοκηλίδας, λήψη απόφασης για καταπολέμηση της ρύπανσης στην ανοιχτή θάλασσα ή ανάπτυξη των διαθέσιμων μέσων (πλωτών φραγμάτων) για προστασία των ευαίσθητων περιοχών της ακτογραμμής.

δ) Καθορισμός προτεραιοτήτων για καθαρισμό των ακτών που έχουν προσβληθεί, όταν οι καιρικές συνθήκες είναι απαγορευτικές για την αξιοποίηση του ειδικού εξοπλισμού καταπολέμησης στη θάλασσα.

ε) Ενημέρωση και κινητοποίηση των φορέων υποστήριξης των Λιμενικών Αρχών για την παροχή συνδρομής στην οργάνωση συνεργείων καταπολέμησης όπως προβλέπουν τα κατά περίπτωση τοπικά σχέδια έκτακτης ανάγκης.

3.12 Εργασίες ανάκτησης διαρρεύσαντος πετρελαίου από τη θάλασσα και καθαρισμός ακτών.

3.12.1 Ο εγκλωβισμός του διαρρεύσαντος πετρελαίου με πλωτά φράγματα και η ανάκτησή του στη θάλασσα με τη βοήθεια ειδικών αντλιών και μηχανικών διατάξεων (SKIMMERS) είναι κατά κανόνα προτιμότερη από την χρήση χημικών ουσιών διασκορπισμού της κηλίδας.

3.12.2 Η απομάκρυνση του συγκεντρωμένου πετρελαίου από τις ακτές των φυσικών κολπίσκων, λιμενίσκων και όρμων διενεργείται με συνεργεία εργατοτεχνιτών, οι οποίοι υποστηρίζονται από κατάλληλα μηχανήματα έργου και ειδικό εξοπλισμό ανάκτησης (αντλίες κενού, κ.ο.κ) βάσει των σχετικών οδηγιών του ισχύοντος Εγχειριδίου Καταπολέμησης Ρύπανσης .

3.12.3 Η απόφαση για τερματισμό των εργασιών καθαρισμού των ακτών λαμβάνεται από τον τοπικό συντονιστή ή τον επικεφαλής του συντονιστικού κέντρου καταπολέμησης με σύμφωνη γνώμη των εμπλεκόμενων φορέων της Αυτοδιοίκησης, εφόσον περαιτέρω συνέχιση των εργασιών κριθεί από πλευράς αποτελέσματος ατελέσφορη και επιτευχθεί ο επιθυμητός βαθμός καθαρότητας των παραλίων.

3.13 Τηλεπικοινωνίες.

Κατά την αντιμετώπιση των περιστατικών χρησιμοποιούνται οι διεθνείς συχνότητες κλήσης και κινδύνου και οι υπηρεσιακές συχνότητες του εκάστοτε διαθέσιμου ενσύρματου και ασύρματου τηλεπικοινωνιακού δικτύου των Αρχών και των επιχειρησιακών μέσων Λ.Σ. Κατά προτίμηση ο συντονισμός διενεργείται σε δίαυλο ραδιοτηλεφωνίας πολύ υψηλών συχνοτήτων (Very High Frequency: VHF) μέσω του οποίου επιτυγχάνεται ικανοποιητική ποιότητα επικοινωνίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων αντιμετώπισης της ρύπανσης στις πληγείσες περιοχές.

3.14 Τελική διάθεση του περισυλλεγμένου πετρελαίου και των απορριμμάτων.

3.14.1 Στα τοπικά σχέδια έκτακτης ανάγκης των Λιμενικών Αρχών περιλαμβάνονται στοιχεία για τα μέσα μεταφοράς πετρελαίου και απορριμμάτων που διαθέτουν οι συνεργαζόμενοι φορείς του ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και των συνεργαζόμενων μονάδων των Ενόπλων Δυνάμεων (βυτιοφόρα οχήματα, φορτηγά ανοικτού τύπου, εκσκαφείς, λοιπά μηχανήματα έργου), μέσω των οποίων είναι δυνατόν να μεταφέρονται από τις θέσεις προσωρινής συγκέντρωσής τους τα κατάλοιπα και τα ρυπανθέντα υλικά σε προεπιλεγμένους χώρους ή εγκαταστάσεις τελικής νόμιμης διάθεσής τους, σύμφωνα με τις υποδείξεις των Υπηρεσιών Υγιεινής και Περιβάλλοντος των κατά περίπτωση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, στο πλαίσιο του εκάστοτε ισχύοντος περιφερειακού σχεδιασμού διαχείρισης πετρελαιοειδών καταλοίπων/ λιπαντελαίων και απορριμμάτων.

3.14.2 Για την αποφυγή επηρεασμού των υπόγειων νερών, τόσο από τις ποσότητες των περισυλλεγμένων απορριμμάτων που έχουν ρυπανθεί από εμμένοντα πετρελαιοειδή, όσο και από τα κατάλοιπα πετρελαίου που ανακτώνται στη θάλασσα ή τις ακτές, θα προκαθορίζονται στα τοπικά σχέδια έκτακτης ανάγκης των Λιμενικών Αρχών - βάσει των οδηγιών των αρμόδιων Περιφερειακών Υπηρεσιών Περιβάλλοντος - οι θέσεις τελικής νόμιμης διάθεσης των απορριμμάτων και οι χώροι εκσκαφής τάφρων ή αυτοσχέδιων λάκκων, επιστρωμένων με αδιαπέραστα ισχυρά συνθετικά ελαστικά φύλλα (πολυαιθυλένιο-πολυβινυλοχλωρίδιο), για την διάθεση των περισυλλεγμένων πετρελαιοειδών καταλοίπων σύμφωνα με τις οδηγίες του ισχύοντος Εγχειριδίου Καταπολέμησης Ρύπανσης.

3.15 Αποκατάσταση του περιβάλλοντος στις περιοχές που επλήγησαν και παρακολούθηση των επιπτώσεων του συμβάντος.

3.15.1 Ο επιθυμητός βαθμός αποκατάστασης του περιβάλλοντος στις θαλάσσιες περιοχές και τις ακτές που επηρεάστηκαν από το συμβάν, προσδιορίζεται σε συνεργασία με το ΕΚΘΕ και τους εμπλεκόμενους ΟΤΑ, με συνεκτίμηση τυχόν συστάσεων και οδηγιών των Υπηρεσιών των Υπουργείων: Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Ανάπτυξης (τομέας τουρισμού ή βιομηχανίας κατά περίπτωση), Γεωργίας (τομέας αλιείας). Η αποκατάσταση περιλαμβάνει και επεμβάσεις αντικατάστασης υλικών της ακτογραμμής ανάλογα με τον τύπο και το είδος χρήσης της.

3.15.2 Στις περιοχές που προσδιορίζονται στα τοπικά σχέδια έκτακτης ανάγκης των Λιμενικών Αρχών σαν ευαίσθητες περιοχές αυξημένης ανάγκης προστασίας, απαιτείται κατά κανόνα επιστημονική έρευνα πεδίου για την εκτίμηση των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επιπτώσεων της ρύπανσης στη θαλάσσια ζωή.

3.16 Τήρηση στοιχείων εξόδων καταπολέμησης και προετοιμασία διεκδικήσεων αποζημίωσης (claims).

3.16.1 Ο Τοπικός Συντονιστής ή ο επικεφαλής του Εθνικού Συντονιστικού κλιμακίου καταπολέμησης λαμβάνει κάθε εύλογο και πρόσφορο μέτρο κατά την οργάνωση της αντιμετώπισης του περιστατικού ρύπανσης στο πλαίσιο του υφιστάμενου σχεδιασμού. Στις περιπτώσεις περιστατικών από εμμένοντα πετρελαιοειδή προερχόμενα από πετρελαιοφόρα δεξαμενόπλοια, το καθεστώς των Δ.Σ. Αστικής Ευθύνης 1992 (Protocol of 1992 to ammend the International Convention on Civil Liability for Oil Pollution Damage 1969:C.L.C 92) που κυρώθηκε με το Π.Δ. 197/95 (Α΄ 106) και Διεθνούς Κεφαλαίου Αποζημίωσης (Protocol of 1992 to ammend the International Convention on the Establisment of an International Fund for Compensation for Oil Pollution Damage 1971:FUND 92) που έγινε αποδεκτό με το Π.Δ. 270/95 (Α΄ 151), αναγνωρίζει τις εύλογες απαιτήσεις αποζημίωσης κρατικών και τοπικών αρχών, νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, επιχειρήσεων και ιδιωτών για έξοδα ενεργειών πρόληψης, περιορισμού των δυσμενών επιπτώσεων και καταπολέμησης της ρύπανσης.

3.16.2 Οι εμπλεκόμενοι στην αντιμετώπιση φορείς και κατ΄ εξοχήν οι αρμόδιες Λιμενικές Αρχές οφείλουν να τηρούν σε ημερήσια βάση στοιχεία για το κόστος της αντιμετώπισης της ρύπανσης κατά γεωγραφική θέση στην ευρύτερη περιοχή δικαιοδοσίας τους.

3.16.3 Όσοι ιδιώτες, πέραν της άμεσης ζημίας στην περιουσία τους, υπέστησαν οικονομικές απώλειες συνεπεία της ρύπανσης, πρέπει να προβάλλουν συγκριτικά στοιχεία εσόδων προηγουμένων ετών και μειωμένων οικονομικών αποτελεσμάτων κατά την περίοδο του περιστατικού, ώστε να γίνονται αποδεκτές οι απαιτήσεις τους και να αποζημιωθούν από τους ασφαλιστές ή το Διεθνές Κεφάλαιο Αποζημίωσης για ζημιές ρύπανσης από πετρέλαιο (The International Oil Pollution Compensation Fund: IOPC Fund).

3.16.4 Ο Εθνικός Συντονιστής και οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνουν τη Γραμματεία του Διεθνούς Κεφαλαίου IOPC Fund για κάθε περιστατικό που εκτιμάται ότι συνεπάγεται αποζημίωση από μέρους του τελευταίου και συνεργάζονται με τους εμπλεκόμενους εκπροσώπους του αρμόδιου ασφαλιστικού οργανισμού και τους εμπειρογνώμονες του Κεφαλαίου.

3.16.5 Η στοιχειοθέτηση των αιτημάτων αποζημίωσης ενισχύεται με φωτογραφικό και αποδεικτικό υλικό που συλλέγεται κατά την αντιμετώπιση περιστατικού καθώς και με αποτελέσματα /ευρήματα επιστημονικών ερευνών πεδίου που αφορούν στις επιπτώσεις της ρύπανσης στην πανίδα και χλωρίδα.

3.17 Ενημέρωση της κοινής γνώμης - κανόνες δημοσιότητας.

Η ενημέρωση των τοπικών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ) στις περιπτώσεις περιστατικών ρύπανσης μικρής έκτασης διενεργείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα τοπικά σχέδια έκτακτης ανάγκης.

Κατά την αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης μεγάλης έκτασης, η ενημέρωση των εκπροσώπων του Τύπου, του Ραδιοφώνου και της Τηλεόρασης διενεργείται αποκλειστικά μέσω του ΥΕΝ/Γρ. Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, το οποίο μεριμνά για την έκδοση και διανομή τακτικών δελτίων και κατάλληλου ενημερωτικού ραδιοτηλεοπτικού υλικού που υποβάλλεται έγκαιρα και στο Υπουργείο Τύπου και αφορά στις εξελίξεις του περιστατικού, προκειμένου οι εμπλεκόμενοι με την καταπολέμηση φορείς να επιτελούν απερίσπαστοι το έργο τους και να αποφεύγεται η κυκλοφοριακή συγκέντρωση στις πληγείσες περιοχές.

Τα στοιχεία στο ΥΕΝ/Γρ. Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης θα παρέχονται με μέριμνα του εθνικού συντονιστή (ΔΠΘΠ).

3.18 Εκπαίδευση προσωπικού και ασκήσεις.

3.18.1 Οι επιμέρους απαιτήσεις εκπαίδευσης του προσωπικού ΛΣ περιλαμβάνονται στα Τοπικά Σχέδια των Λιμενικών Αρχών.

Η ΔΠΘΠ είναι αρμόδια για την ανάπτυξη και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους χειριστές των πλωτών και εναερίων μέσων ΛΣ, τους χειριστές του εξοπλισμού απορρύπανσης, το προσωπικό των γραφείων Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος και των Περιφερειακών Σταθμών Καταπολέμησης Ρύπανσης των Λιμενικών Αρχών και τα στελέχη ΛΣ που ασκούν συντονιστικά καθήκοντα κατά την καταπολέμηση και την διοικητική υποστήριξη των επιχειρήσεων αντιμετώπισης περιστατικών ρύπανσης.

Κατά την σχεδίαση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων ενδείκνυται να τηρούνται οι σχετικές οδηγίες του ΙΜΟ.

3.18.2 Τα γυμνάσια έκτακτης ανάγκης που πρέπει να εκτελούν οι εκ του Ν. 2252/94 φορείς θα είναι τόσο εσωτερικού χαρακτήρα, για διαπίστωση της επάρκειας της οργανωτικής δομής αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης από τον υπόχρεο φορέα/ εγκατάσταση, όσο και εξωτερικού χαρακτήρα με συμμετοχή των Τοπικών Αρχών και των λοιπών εμπλεκόμενων επιχειρήσεων της ναυτιλίας, των εγκαταστάσεων διακίνησης / αποθήκευσης / επεξεργασίας πετρελαίου και των λιμένων, για διαπίστωση του βαθμού απόδοσης και λειτουργικότητας των επιμέρους σχεδίων έκτακτης ανάγκης σε συνδυασμό με το ισχύον ακολουθούμενο κατά περίπτωση Τοπικό Σχέδιο της Λιμενικής Αρχής (L.C.P).

3.18.3 Τα σενάρια ασκήσεων κινητοποίησης ευρείας κλίμακας καταστρώνονται από τη ΔΠΘΠ σε συνεργασία με τις εμπλεκόμενες Λιμενικές Αρχές, τους υπεύθυνους περιβάλλοντος των παράκτιων εγκαταστάσεων διακίνησης/ επεξεργασίας/ αποθήκευσης πετρελαίου και τις επιχειρήσεις καταπολέμησης ρύπανσης.

3.19. Αναθεωρήσεις των σχεδίων έκτακτης ανάγκης των φορέων που συμμετέχουν στον εθνικό σχεδιασμό.

- Οι βάσεις δεδομένων (πίνακες εμπειρογνωμόνων - χάρτες και πληροφορίες - εκπροσώπων φορέων της κεντρικής διοίκησης και της αυτοδιοίκησης κλπ) του Εθνικού Σχεδίου επικαιροποιούνται βάσει των κατ΄ έτος κοινοποιούμενων από τις Λιμενικές Αρχές μεταβολών που επέρχονται στα τοπικά σχέδια έκτακτης ανάγκης.
- Ειδικά οι πίνακες με τα αποθέματα ειδικού εξοπλισμού καταπολέμησης ρύπανσης της ΚΑΥΑ, των ΠΣΚΡ και των εξειδικευμένων επιχειρήσεων καταπολέμησης της ρύπανσης θα τηρούνται διαρκώς ενήμεροι από το αρμόδιο Τμήμα της ΔΠΘΠ.
- Σε οργανωτικό επίπεδο, όλες οι νομοθετικές ρυθμίσεις που επηρεάζουν τις σχέσεις συνάρθρωσης και συντονισμού δράσης των εμπλεκόμενων στην αντιμετώπιση φορέων, ενσωματώνονται στα τοπικά σχέδια έκτακτης ανάγκης των Λιμενικών Αρχών και στο εθνικό σχέδιο.
- Οι αναθεωρήσεις και ενημερώσεις των εγκεκριμένων σχεδίων έκτακτης ανάγκης των υπόχρεων βάσει του Ν. 2252/94 φορέων πρέπει να γνωστοποιούνται άμεσα στην αρμόδια Λιμενική Αρχή, η οποία και υποβάλει στη ΔΠΘΠ την ετήσια συγκεντρωτική ενημέρωση μεταβολών των στοιχείων του τοπικού κατά περίπτωση σχεδίου (L.C.P).
- Ειδικά οι παράκτιες εγκαταστάσεις διακίνησης υδρογονανθράκων και οι θαλάσσιες εγκαταστάσεις εξόρυξης πετρελαίου μακριά από τις ακτές υποβάλλουν κατ΄ έτος αντίγραφο του ισχύοντος σχεδίου έκτακτης ανάγκης (F.C.P) και στη ΔΠΘΠ μέσω της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής.
- Ελληνικά πλοία που υπάγονται στη Δ.Σ. MARPOL 73/78 και πλωτά ναυπηγήματα που λειτουργούν ως πλωτές ευκολίες παραλαβής/ αποθήκευσης/ επεξεργασίας πετρελαιοειδών καταλοίπων σε ελληνικά λιμάνια καθώς και πλωτές δεξαμενές ή δεξαμενόπλοια που λειτουργούν ως αποθήκες υγρών καυσίμων, οφείλουν να διαθέτουν σχέδια έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης της θάλασσας από πετρέλαιο (Shipboard Oil Pollution Emergency Plan: SOPEP).

Τα υπόψη σχέδια καταρτίζονται/αναθεωρούνται, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες οδηγίες του ΙΜΟ, και εγκρίνονται από την Διεύθυνση Μελετών Κατασκευών

του ΥΕΝ ή τους αναγνωρισμένους από το ΥΕΝ νηογνώμονες.

3.20 Οργάνωση ευρετηρίων βάσεων δεδομένων του Εθνικού Σχεδίου

Το αρμόδιο Τμήμα της ΔΠΘΠ τηρεί ευρετήρια για άμεση κινητοποίηση, εφόσον απαιτηθεί, των μελών της Κεντρικής Συμβουλευτικής Επιτροπής, των υπευθύνων περιβάλλοντος των διυλιστηρίων, των παράκτιων μονάδων διακίνησης υδρογονανθράκων, των εγκαταστάσεων εξόρυξης πετρελαίου μακριά από τις ακτές, των μεγάλων βιομηχανικών εγκαταστάσεων όπου προσεγγίζουν πλοία για την εκτέλεση εμπορικών πράξεων, των μεγάλων ναυπηγοεπισκευαστικών μονάδων, των φορέων διοίκησης των λιμένων εθνικής σημασίας, των φορέων διαχείρισης ειδικά προστατευόμενων περιοχών (θαλάσσιων πάρκων κλπ), των εξειδικευμένων επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ναυαγιαίρεσης, ρυμούλκησης και εκτέλεσης υποθαλάσσιων εργασιών, των αναγνωρισμένων επιχειρήσεων καταπολέμησης ρύπανσης της θάλασσας και των κατασκευαστών εξοπλισμού απορρύπανσης.

Παράλληλα μεριμνά για τον έλεγχο, την έγκριση, την ενημέρωση και την τροποποίηση των σχεδίων έκτακτης ανάγκης των Λιμενικών Αρχών της Χώρας.

Κεφάλαιο 4

Σύστημα διεθνών αναφορών περιστατικών επείγουσας ανάγκης.

Ο Εθνικός Συντονιστής, βάσει του Πρωτοκόλλου που αφορά στη συνεργασία για την καταπολέμηση της ρύπανσης της Μεσογείου από πετρέλαιο ή άλλες επιβλαβείς ουσίες σε περιπτώσεις επείγουσας ανάγκης, ενημερώνει στο πλαίσιο των ρυθμίσεων της Δ.Σ. Βαρκελώνης 76, που κυρώθηκε με το Ν. 855/78 (Α΄ 235) «Περί κυρώσεως της υπογραφείσης εις Βαρκελώνην το 1976 Διεθνούς Συμβάσεως «περί προστασίας της Μεσογείου θαλάσσης εκ της ρυπάνσεως» μετά του συνημμένου εις αυτήν Παραρτήματος, ως και των Πρωτοκόλλων αυτής «περί προλήψεως ρυπάνσεως της Μεσογείου Θαλάσσης εκ της απορρίψεως ουσιών εκ των πλοίων και αεροσκαφών»και «περί συνεργασίας για την καταπολέμηση ρυπάνσεως της Μεσογείου θαλάσσης εκ πετρελαίου και άλλων επιβλαβών ουσιών» μετά των συνημμένων εις αυτά Παραρτημάτων», τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών - μερών στην υπόψη Δ.Σ. απευθείας ή μέσω του Περιφερειακού Κέντρου της Μάλτας (REMPEC) για τα ακόλουθα:

(i) όλα τα ατυχήματα που προξενούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση της θάλασσας από πετρέλαιο ή άλλες επιβλαβείς ουσίες,

(ii) την παρουσία, τα χαρακτηριστικά και την έκταση των πετρελαιοκηλίδων ή των ρυπάνσεων από άλλες επιβλαβείς ουσίες που παρατηρούνται στη θάλασσα και ενδέχεται βάσιμα να αποτελούν σοβαρή και μόνιμη απειλή στο θαλάσσιο περιβάλλον ή τις παράκτιες περιοχές ενός ή περισσοτέρων παράκτιων κρατών,

(iii) τις εκτιμήσεις του για τις ενέργειες αντιμετώπισης ρύπανσης που αναλήφθηκαν ή συστήνεται να αναληφθούν εκ μέρους του,

(iv) την εξέλιξη της κατάστασης επείγουσας ανάγκης.

Ο τύπος των αναφορών ρύπανσης, ο οποίος τηρείται για επίσπευση της διαδικασίας πληροφόρησης των αρμόδιων εθνικών αρχών και ανταπόκρισής τους στα πιθανά αιτήματα βοήθειας, έχει καθοριστεί από τον ΙΜΟ ως εναρμονισμένο σύστημα αναφοράς ρύπανσης (Pollution Reporting System:POLREP).

Κεφάλαιο 5

Ανάκτηση των δαπανών για τις ενέργειες αντιμετώπισης ρύπανσης

5.1 Διεθνές καθεστώς αποζημίωσης ζημιών ρύπανσης από πετρελαιοφόρα.

Το ισχύον νομικό σύστημα αντικειμενικής ευθύνης του πλοιοκτήτη - που έχει καθιερωθεί με την Δ.Σ. Αστικής Ευθύνης (C.L.C 92) και τη συμπληρωματική της Δ.Σ. Κεφαλαίου (FUND 92) για την αποζημίωση ζημιών ρύπανσης από εμμένον πετρέλαιο, το οποίο διέφυγε, διέρρευσε ή απορρίφθηκε από πετρελαιοφόρο - αναγνωρίζει κριτήρια αποδοχής συγκεκριμένων, στοιχειοθετημένων και ποσοτικοποιήσιμων απαιτήσεων αποζημίωσης, τις οποίες οφείλουν να καλύπτουν ο πλοιοκτήτης ή ο ασφαλιστικός του οργανισμός και το IOPC Fund.

Ο όρος «εμμένον πετρέλαιο» αν και δεν προσδιορίζεται ρητά, περιλαμβάνει σε κάθε περίπτωση τα ακόλουθα είδη πετρελαίου: το αργό πετρέλαιο (crude), το καύσιμο πετρέλαιο (fuel), το βαρύ δήζελ (heavy diesel) και τα λιπαντέλαια (lub oils). Ως «μη εμμένον» θεωρείται εκείνο το φορτίο κατά τη φόρτωση του οποίου τουλάχιστον το 50% κ.ο των υδρογονανθρακικών του κλασμάτων αποστάζονται σε θερμοκρασία 340° C και το 95% κ.ο. τουλάχιστον των υδρογονανθρακικών του κλασμάτων αποστάζονται στους 370° C, με βάση την πρότυπη εργαστηριακή μέθοδο ASTM D86/78 ή μεταγενέστερη αναθεώρησή της.

Ειδικά τα πλοία και τα πλωτά ναυπηγήματα που καταπλέουν ή αποπλέουν από ελληνικό λιμένα ή όρμο ή θαλάσσιο τερματικό σταθμό, και μεταφέρουν φορτίο χύμα εμμένοντος πετρελαίου ποσότητας έως 2000 τόνους ή βρίσκονται μόνιμα ή προσωρινά αγκυροβολημένα ή προσορμισμένα εντός των ελληνικών χωρικών υδάτων και οι δεξαμενές φορτίου των χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση ή επεξεργασία πετρελαίου χύμα ανεξαρτήτως ποσότητας και δεν υπάγονται στις διατάξεις της Δ.Σ. Αστικής Ευθύνης (C.L.C 92), υποχρεούνται να διατηρούν σε ισχύ ασφάλιση ή άλλη χρηματική ασφάλεια ποσού ίσου με το γινόμενο της χωρητικότητάς τους εκφρασμένης σε (κόρους ολικής χωρητικότητας:κ.ο.χ) επί 600 ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (Special Drawing Right:S.D.R) ανά κόρο, μετατρεπόμενα σε εθνικό νόμισμα ή ευρώ σύμφωνα με την ισοτιμία κατά την ημερομηνία παροχής της ασφάλειας.

5.2 Προσδιορισμός του υπαίτιου ρύπανσης.

Στις περιπτώσεις εκτεταμένων περιστατικών ρύπανσης, συνεπεία ναυτικού ατυχήματος ή εκτάκτου συμβάντος επί πλοίου, είναι κατά κανόνα γνωστός ο υπαίτιος. Στις λοιπές περιπτώσεις, η μεθοδολογικά ορθή λήψη δειγμάτων τόσο από τις ρυπογόνες ουσίες που συλλέγονται από την επιφάνεια της θάλασσας ή τις ακτές, όσο και από τις δεξαμενές φορτίου/ καυσίμων/ καταλοίπων/ και τους χώρους υδροσυλλεκτών μηχανοστασίου των ύποπτων πλοίων - σύμφωνα με τις σχετικές εγκυκλίους οδηγίες της ΔΠΘΠ - διευκολύνουν την εργαστηριακή ταυτοποίηση των παραβατών και τον εντοπισμό του υπαίτιου πλοίου.

5.3 Προετοιμασία των αιτημάτων αποζημίωσης (claims).

Όταν σημειωθεί περιστατικό ρύπανσης της θάλασσας ή/ και των ακτών από εμμένον πετρέλαιο μπορούν να εγερθούν απαιτήσεις αποζημίωσης για το κόστος καθαρισμού

και τις οικονομικές ζημίες που υφίστανται οι πολίτες στις τοπικές κοινωνίες έναντι του πλοιοκτήτου που προξένησε τη ρύπανση και έναντι του IOPC Fund, εφόσον οι διεκδικήσεις υπερβαίνουν το όριο αστικής ευθύνης του πλοιοκτήτη που προβλέπει η Δ.Σ. Αστικής Ευθύνης 1992 (C.L.C 92).

5.3.1 Κάθε αίτηση αποζημίωσης από το IOPC Fund θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

(i) στοιχεία του αιτούντος ή του εκπροσώπου του

(ii) όνομα του πλοίου που εμπλέκεται στο περιστατικό

(iii) ημερομηνία, τόπο και χαρακτηριστικές ειδικές συνθήκες/ λεπτομέρειες για το περιστατικό

(iv) αναλυτική περιγραφή των μέτρων απορρύπανσης που αναλήφθηκαν, το είδος της ζημίας ή βλάβης συνεπεία της ρύπανσης και το εύρος των περιοχών που επηρεάστηκαν από την κηλίδα.

(v) Το ποσό της απαίτησης αποζημίωσης.

5.3.2 Ανάλογα με τη φύση της απαίτησης και το ύψος του διεκδικούμενου ποσού αποζημίωσης συνιστάται να ακολουθείται ο παρακάτω τρόπος επιμερισμού/ παρουσίασης της απαίτησης, ανά κατηγορία δράσης προστασίας του περιβάλλοντος:

1. Σύνοψη των συμβάντων και περιγραφή των εργασιών πρόληψης και αντιμετώπισης της ρύπανσης που αναλήφθηκαν στις διάφορες περιοχές καθώς και των μεθόδων καταπολέμησης που επελέγησαν σε συνδυασμό με τις επικρατούσες κατά την εξέλιξη του περιστατικού συνθήκες.

2. Σαφής καθορισμός της ευρύτερης περιοχής που επηρεάστηκε από τη ρύπανση, το βαθμό προσβολής της, και των περιοχών με το εντονότερο πρόβλημα επί χάρτου, που να συνοδεύεται από εποπτικό αποδεικτικό υλικό (φωτογραφίες, βίντεο κοκ).

3. Αποδεικτικό υλικό για εργαστηριακά ευρήματα που συνδέουν αιτιωδώς το εμπλεκόμενο πλοίο με τις δυσμενείς συνέπειες και ζημίες (π.χ: χημική ανάλυση, υδρογραφικά και μετεωρολογικά στοιχεία, υποτύπωση της κίνησης της πετρελαιοκηλίδας).

4. Χρονικό διάστημα (ημερομηνίες) εκτέλεσης εργασιών απορρύπανσης (ημερήσια ή εβδομαδιαία κόστη).

5. Κόστος εργατικών και διοικητικά έξοδα (σύνθεση και κατηγορίες προσωπικού των συνεργείων και ομάδων καθαρισμού ακτών/ καταπολέμησης της ρύπανσης στη θάλασσα/ διοικητικής μέριμνας, τιμολόγια κανονικής και υπερωριακής απασχόλησης, ώρες εργασίας κλπ).

6. Κόστη εξοπλισμού και υλικών (τύπος εξοπλισμού, τιμολόγια ενοικίασης, αναλώσιμα υλικά).

7. Έξοδα χρήσης μεταφορικών μέσων (είδος και αριθμός πλωτών, χερσαίων και εναέριων μέσων, τιμολόγια ενοικίασης ή χρονοχρέωσης ή πίνακες κάλυψης λειτουργικών εξόδων κατά περίπτωση).

8. Έξοδα προσωρινής αποθήκευσης περισυλλεγμένου πετρελαίου και τελικής νόμιμης διάθεσης των αχρήστων - φθαρμένων υλικών και απορριμμάτων.

9. Έξοδα παρακολούθησης και καταγραφής των επιπτώσεων τόσο της ρύπανσης στους αλιευτικούς πόρους της ευρύτερης περιοχής από τις αρμόδιες υπηρεσίες της κεντρικής διοίκησης και αυτοδιοίκησης.

10. Δαπάνες επιστημονικής παρακολούθησης των μέσο-μακροπρόθεσμων επιπτώσεων της ρύπανσης μέσω ερευνών πεδίου και σύνταξης της οριστικής τελικής έκθεσης μετά την ολοκλήρωση των εργασιών απορρύπανσης.

5.3.3 Είναι απαραίτητη η τήρηση αναλυτικών φακέλλων με τα στοιχεία για τις επιμέρους δράσεις αντιμετώπισης της ρύπανσης και τις συναφείς δαπάνες.

Από τους επόπτες των συνεργείων που εκτελούν εργασίες καταπολέμησης της ρύπανσης θα πρέπει να τηρούνται σε ημερήσια βάση φύλλα προόδου εργασιών όπου θα εμφαίνονται κατά περίπτωση ο εν χρήσει εξοπλισμός, ο αριθμός των απασχολούμενων εργατοτεχνιτών, οι θέσεις όπου δραστηριοποιούνται καθώς και η σύνθεση των ομάδων καθαρισμού ακτογραμμών με τα αναλώσιμα υλικά που είναι αναγκαία. Η συλλογή των ως άνω πληροφοριών διευκολύνεται με την χρήση τυποποιημένων φύλλων ημερήσιας καταγραφής εργασιών.

5.3.4 Το Κεφάλαιο καταβάλλει αποζημιώσεις για ποσοτικοποιήσιμες οικονομικές απώλειες και δεν αναγνωρίζει μη οικονομικής φύσης αιτήματα αποκατάστασης του περιβάλλοντος.

Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, στην έννοια της οικονομικής απώλειας περιλαμβάνονται τα εξής: η αδυναμία άσκησης αλιευτικής δραστηριότητας ή συναφείς περιορισμοί συνεπεία της ρύπανσης, η διακοπή λειτουργίας παράκτιων βιομηχανικών και μεταποιητικών εγκαταστάσεων - υδροληψιών κλπ, τα διαφυγόντα έσοδα των επιχειρήσεων αναψυχής - τουρισμού - εστίασης κοκ των παράκτιων περιοχών που εθίγησαν και στοιχειοθετούνται με τα ανάλογα παραστατικά.

5.3.5 Οι περιπτώσεις που αποτελούν τις κύριες κατηγορίες απαιτήσεων που κατά κανόνα μπορεί να γίνουν αποδεκτές είναι:

- Κόστη επισκευής και αντικατάστασης.
- Απώλειες οικονομικής φύσης.

Ωστόσο, δεν αποκλείεται να εγερθούν και να αποζημιωθούν και άλλες περιπτώσεις αιτημάτων. Σε κάθε περίπτωση το σχετικό αίτημα πρέπει να παρουσιάζεται με ενάργεια και να αναλύεται σε ικανοποιητικό βαθμό λεπτομέρειας, ώστε να καθίσταται εφικτή η οικονομική αποτίμηση της ζημίας βάσει των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων που παρουσιάζονται σύμφωνα με το ισχύον εγχειρίδιο του Κεφαλαίου (Claims Manual).

5.3.6 Σε περιπτώσεις περιστατικών ρύπανσης από πετρελαιοφόρο δεξαμενόπλοιο όπου εμπλέκεται το IOPC FUND οφείλει ο Εθνικός Συντονιστής να ενημερώνει άμεσα την Γραμματεία του Κεφαλαίου, ώστε να παρακολουθούνται οι εργασίες καθαρισμού στις περιοχές που επλήγησαν και να επιταχύνεται η διευθέτηση των απαιτήσεων.

5.4 Αποζημίωση ζημιών ρύπανσης από μη πετρελαιοφόρα πλοία.

Σε περιπτώσεις ζημιών ρύπανσης από πετρέλαιο που δεν καλύπτονται από το καθεστώς των διεθνών συμβάσεων Αστικής Ευθύνης 1992 και Κεφαλαίου 1992, οι οποίες προέρχονται για παράδειγμα από κηλίδες μη εμμενόντων πετρελαιοειδών ή από πλοία και πλωτά ναυπηγήματα που δεν είναι πετρελαιοφόρα δεξαμενόπλοια, η αποζημίωση ρυθμίζεται από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας θαλασσίου περιβάλλοντος και περιορισμού της ευθύνης για ναυτικές απαιτήσεις (Ν. 743/77 όπως ισχύει (Π.Δ 55/98 (Α΄ 58)), σε συνδυασμό με Ν. 1923/91 (Α΄ 13) «Κύρωση της Δ.Σ «για τον περιορισμό της ευθύνης για ναυτικές απαιτήσεις», που υπογράφηκε στο Λονδίνο στις 19 Νοεμβρίου 1976 (Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims, 1976:LLMC 1976).

Τα έξοδα των ΟΤΑ για τους καθαρισμούς των ακτών στις περιοχές τους περιλαμβάνονται σε αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής και καταλογίζονται κατά των υπαιτίων πρόκλησης της ρύπανσης.

Με την Υ.Α. 3221.2/4/99/23-6-99 (Β΄ 1372) όπως ισχύει,

ρυθμίζονται τα θέματα καθορισμού του κόστους χρησιμοποίησης των υλικών, των μέσων, του εξοπλισμού και του προσωπικού Λ.Σ. κατά την αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης της θάλασσας, τα δε τιμολόγια χρονοχρέωσης επικαιροποιούνται με αποφάσεις του Αρχηγού Λ.Σ. κατόπιν εισήγησης της ΔΠΘΠ.

5.5 Εφαρμογή του Παραρτήματος Αποζημίωσης Δαπανών Βοήθειας.

Σε περίπτωση παροχής συνδρομής του ΥΕΝ σε τρίτη χώρα επί τη βάσει του σχετικού Παραρτήματος της Δ.Σ. OPRC 1990 (Ν. 2252/94), οι δαπάνες υπολογίζονται σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α. με εξαίρεση τις περιπτώσεις που έχει συμφωνηθεί διαφορετικά μεταξύ των κρατώνμερών δια της διπλωματικής οδού.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Ι. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

1. Γενικές πληροφορίες.
2. Πηγές ρύπανσης της θάλασσας.
3. Χαρακτηριστικά ακτογραμμής και παραλιών.
4. Οργάνωση.
5. Ενεργοποίηση και εφαρμογή του Σχεδίου.
6. Καταπολέμηση της ρύπανσης.
7. Επικοινωνίες.
8. Εκπαίδευση και ασκήσεις.
9. Διάφορα.
10. Σχόλια
11. Παραρτήματα.

ΙΙ. ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

(LOCAL CONTINGENCY PLAN)

1. Γενικές πληροφορίες

1.1 Το παρόν αποτελεί το «Τοπικό Σχέδιο της Λιμενικής Αρχής............ για την Καταπολέμηση Ρύπανσης της Θάλασσας» και θα αναφέρεται στο εξής ως: «Σχέδιο».

1.2 Αντικειμενικός σκοπός του παρόντος είναι η θέσπιση διαδικασιών έγκαιρης και αποτελεσματικής ενεργοποίησης των εμπλεκόμενων Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων στην περιοχή δικαιοδοσίας της Λιμενικής Αρχής, ώστε σε κάθε περίπτωση ρύπανσης ή ενδεχομένου κινδύνου ρύπανσης της θάλασσας και των ακτών από πετρελαιοειδή, να αναληφθούν οι απαραίτητες ενέργειες για την εξουδετέρωση των δυσμενών επιπτώσεών της και να διασφαλισθούν τα συμφέροντα των πολιτών στις τοπικές κοινωνίες.

1.3 Το Σχέδιο έχει εφαρμογή σε όλη την έκταση της περιοχής δικαιοδοσίας της Λιμενικής Αρχής, τόσο στη θάλασσα, όσο και στις ακτές, όπως φαίνεται στο Παράρτημα 1.

1.4 Το Σχέδιο εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση περιστατικού ρύπανσης της θάλασσας από πετρέλαιο ή άλλες ουσίες που προσομοιάζουν με πετρελαιοειδή και αντιμετωπίζονται με ανάλογο τρόπο.

1.5 Το Σχέδιο εγκρίνεται με Απόφαση του Αρχηγού Λιμενικού Σώματος και στη συνέχεια κοινοποιείται σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

1.6 Για τις ανάγκες του Σχεδίου οι ακόλουθοι όροι και συντμήσεις έχουν την περιγραφόμενη κατά περίπτωση έννοια:

ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ ΡΥΠΑΝΣΗΣ: Χαρακτηρίζεται το περιστατικό ή μια σειρά περιστατικών που έχουν κοινή προέλευση και προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν διαφυγή ή απόρριψη πετρελαίου, γεγονός το οποίο αποτελεί πραγματική ή ενδεχόμενη απειλή για το θαλάσσιο περιβάλλον ή τις ακτές, με συνέπεια να απαιτούνται επείγουσες ενέργειες αντιμετώπισής του.

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ: Καλείται κάθε είδος ή μίγμα αργού ή καυσίμου πετρελαίου ή προϊόντων διύλισης αυτού, ή πετρελαιοειδή κατάλοιπα προερχόμενα από χώρους μηχανοστασίων πλοίων ή χώρους φορτίων δεξαμενοπλοίων, ή εγκαταστάσεις, ή οποιαδήποτε μίγματα υδρογονανθράκων / ύδατος που προσομοιάζουν με πετρελαιοειδή.

ΑΡΧΗ: Είναι η Λιμενική Αρχή, επιπέδου τουλάχιστον Υπολιμεναρχείου, επιφορτισμένη με την κατάρτιση, ενημέρωση και εφαρμογή του Σχεδίου στην περιοχή χωρικής αρμοδιότητάς της.

ΔΠΘΠ: Είναι η Δ/νση Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος (Δ.Π.Θ.Π.) του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ).

ΕΚΣΕΔ: Είναι το Ενιαίο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης του ΥΕΝ, το οποίο στελεχώνεται σε 24ωρη βάση και αναλαμβάνει δια του υπευθύνου Αξιωματικού Γενικών Καθηκόντων (Α.Γ.Κ.)- με βάση το Μνημόνιο Ενεργειών που συντάσσεται, επικαιροποιείται και εφαρμόζεται σύμφωνα με σχετικές οδηγίες της ΔΠΘΠ- τα καθήκοντα του Εθνικού Συντονιστή κατά την διάρκεια των μη εργασίμων ωρών.

ΥΕΜ: Είναι η Υπηρεσία Εναερίων Μέσων του Λ.Σ.

ΜΥΑ: Είναι η Μονάδα Υποβρυχίων Αποστολών του Λ.Σ.

Π.Σ.Κ.Ρ: Είναι οι Περιφερειακοί Σταθμοί Πρόληψης και Καταπολέμησης Ρύπανσης.

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ: Είναι οι Στρατιωτικές και Αστυνομικές Αρχές, οι Υπηρεσίες του Πυροσβεστικού Σώματος, του Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ), του Εθνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών (ΕΚΘΕ), των Οργανισμών Λιμένα, της Περιφέρειας και των Οργανισμών πρώτου και δεύτερου βαθμού Αυτοδιοίκησης, της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας (ΕΜΥ), καθώς και οι ειδικοί επιστημονικοί φορείς και υπηρεσίες που αναφέρονται στην ΜΕ-ΠΘΠ 11η , τα Λιμενικά Ταμεία και οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που αναφέρονται στο Σχέδιο.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Είναι η Διεύθυνση Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος του ΥΕΝ (ΠΔ 242/99 (Α΄201)) και το Ενιαίο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης (Ν. 2252/94 (Α΄ 192) σε συνδυασμό με το Ν.1844/90 (Α΄100)). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις σοβαρών περιστατικών είναι δυνατόν να αναλαμβάνονται καθήκοντα Εθνικού Συντονιστή από Ανώτατο Αξιωματικό ΛΣ ή τον Αρχηγό ΛΣ.

ΤΟΠΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Είναι ο προϊστάμενος της Λιμενικής Αρχής ή ο νόμιμος αναπληρωτής του.

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ: Ο Αξιωματικός που ορίζεται από τον Τοπικό Συντονιστή για ενημέρωση του κοινού μέσω των Μ.Μ.Ε.

Ε.Κ.Ρ: Το Εγχειρίδιο Καταπολέμησης Ρύπανσης που διαθέτουν οι Λιμενικές Αρχές της χώρας (Μ.Ε-ΠΘΠ/10η όπως αυτή ισχύει κάθε φορά).

ΔΕΠ: Είναι η Διεύθυνση Επιθεωρήσεων Πλοίων του ΥΕΝ

1.7 Τα Παραρτήματα και τα Προσαρτήματα του «Σχεδίου» αποτελούν αναπόσπαστα τμήματά του και πρέπει να ενημερώνονται/ επικαιροποιούνται για τυχόν μεταβολές των στοιχείων τους τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο.

1.8 Οι επεξηγήσεις και τα σχόλια που ενσωματώνονται

στο «Σχέδιο», διευκολύνουν την κατανόηση και εφαρμογή του, χωρίς να αποτελούν οργανικά του μέρη.

2. Πηγές ρύπανσης της θάλασσας από πετρέλαιο

2.1 Οι πιθανές εστίες/πηγές πρόκλησης ρύπανσης στην θαλάσσια περιοχή αναφοράς του «Σχεδίου» καταγράφονται στο Παράρτημα 2.

2.2 Οι περιοχές στις οποίες παρατηρείται αυξημένη στατιστική συχνότητα ρύπανσης από πετρέλαιο καταγράφονται στο Παράρτημα 3.

2.3 Κατάλογος πετρελαιοειδών και Προσαρτήματα με τις ιδιότητες τους επισυνάπτονται στο Παράρτημα 4.

2.4 Τα χαρακτηριστικά και οι ιδιότητες των ειδών πετρελαίου, από τα οποία έχει παρατηρηθεί ρύπανση στην περιοχή, καταγράφονται στο Παράρτημα 5.

3. Χαρακτηριστικά ακτογραμμής και παραλιών

3.1 Στο Παράρτημα 6 περιγράφεται γενικά, η μορφολογία των ακτών, η σύστασή τους (άμμος, βράχια, βότσαλα κλπ.), οι χρήσεις τους και η κατά περίπτωση δυνατότητα πρόσβασης, ενώ στο Παράρτημα 7 περιλαμβάνεται η κατηγοριοποίησή τους από περιβαλλοντική, αισθητική, οικονομική και τουριστική άποψη.

3.2 Στο Παράρτημα 7 καταγράφονται υποχρεωτικά όλες οι υφιστάμενες παράκτιες εγκαταστάσεις τοπικής ή εθνικής σημασίας, θεωρούμενες από άποψη οικονομικής και κοινωνικής χρησιμότητας, όπως: πλαζ λουομένων, μαρίνες, μονάδες αφαλάτωσης, ιχθυοκαλλιέργειες, οστρακοκαλλιέργειες, σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος κλπ,καθώς και οι περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές όπως: λιμνοθάλασσες, εκβολές ποταμών, θαλάσσια πάρκα, χώροι ωοτοκίας προστατευόμενων ειδών, ειδικά προστατευόμενες περιοχές κλπ.

3.3 Προτεραιότητα πρέπει να δίδεται στον άμεσο καθαρισμό των περιοχών που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 7 και να καταβάλλεται κατά προτεραιότητα κάθε δυνατή προσπάθεια προστασίας των ακτών αυτών για την αποτροπή προσβολής τους από πετρέλαιο.

3.4 Οι ακτές των περιοχών που δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 7 θεωρούνται ως λιγότερο ευαίσθητες σε περιπτώσεις εμφάνισης ρύπανσης.

3.5 Περιβαλλοντικά στοιχεία για την περιοχή που καλύπτει το 1Σχέδιο1 παρατίθενται στο Παράρτημα 8.

4. Οργάνωση

4.1 Αρμόδιο Υπουργείο για την καταπολέμηση της ρύπανσης της θάλασσας από πετρέλαιο σύμφωνα με τις διατάξεις της ΔΣ «OPRC 1990", που κυρώθηκε με το Ν. 2252/94 (Α΄192), είναι το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας.

4.2 Αρμόδια Δ/νση του ΥΕΝ που ασχολείται με την πρόληψη και την καταπολέμηση της ρύπανσης της θάλασσας από πετρέλαιο είναι η Διεύθυνση Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος (Δ.Π.Θ.Π.), η οποία μεριμνά για τα εξής:

4.2.1 Την κατάρτιση, τροποποίηση, συμπλήρωση, ενημέρωση και εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου καταπολέμησης της ρύπανσης από πετρέλαιο.

4.2.2 Την παρακολούθηση των ρυπάνσεων στον Ελλαδικό θαλάσσιο χώρο και τον συντονισμό της καταπολέμησης των πετρελαιοκηλίδων, τόσο στις περιπτώσεις περιστατικών τοπικής ή εθνικής κλίμακας, όσο και στις περιπτώσεις που απαιτείται διεθνής συνεργασία.

4.2.3 Την έγκριση του παρόντος σχεδίου, καθώς και την εποπτεία ορθής εφαρμογής του.

4.2.4 Την παροχή οδηγιών, τεχνικής βοήθειας και ενισχύσεων σε προσωπικό, μέσα και εξοπλισμό, όταν απαιτείται.

4.2.5 Την εκπαίδευση του προσωπικού και την παροχή οδηγιών για την εκτέλεση ασκήσεων ετοιμότητας του διατιθέμενου δυναμικού.

4.3 Η Λιμενική Αρχή…………………………………είναι υπεύθυνη για τα εξής:

4.3.1 Την κατάρτιση, τροποποίηση, συμπλήρωση, ενημέρωση και εφαρμογή του παρόντος σχεδίου, την έγκριση των σχεδίων έκτακτης ανάγκης και τον καθορισμό του αναγκαίου εξοπλισμού που πρέπει να έχουν οι υπόχρεοι.

4.3.2 Την καταπολέμηση των περιστατικών ρύπανσης της θάλασσας και των ακτών στην περιοχή δικαιοδοσίας της σύμφωνα με το παρόν.

4.3.3 Την διατήρηση ικανοποιητικού επιπέδου ετοιμότητας του ανθρώπινου δυναμικού και του εξοπλισμού καταπολέμησης της ρύπανσης που είναι διαθέσιμος στην περιοχή ευθύνης τους σύμφωνα με το παρόν.

4.3.4 Την εφαρμογή ενδεδειγμένων μεθόδων καταπολέμησης της ρύπανσης με την χρήση του κατάλληλου εξοπλισμού και υλικών.

4.3.5 Την εκπαίδευση του προσωπικού και την εκτέλεση ασκήσεων.

4.3.6 Για την κοινοποίηση του εγκεκριμένου σχεδίου και των τροποποιήσεών του σε όλους τους φορείς που συμμετέχουν σ΄αυτό.

4.4 Οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του προσωπικού της Λιμενικής Αρχής περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 9.

4.5 Οι συνεργαζόμενοι φορείς του Δημόσιου Τομέα, στους οποίους περιλαμβάνονται κατά κύριο λόγο οι Τεχνικές, Υγειονομικές και Πυροσβεστικές Υπηρεσίες, Διοικητικές Υπηρεσίες της Περιφέρειας και των Οργανισμών πρώτου και δεύτερου βαθμού Αυτοδιοίκησης, οι Στρατιωτικές Μονάδες, οι Αστυνομικές Αρχές και οι περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ που συμμετέχουν στο σχέδιο μαζί με τα αναγκαία στοιχεία επικοινωνίας (διευθύνσεις, τηλέφωνα, τηλέτυπα (TELEX) και τηλεομοιοτυπήματα (FAX) καθώς και ηλεκτρονικές διευθύνσεις (E.mail) αν υπάρχουν) καταγράφονται στο Παράρτημα 10.

Τα τηλέφωνα κατοικίας των αρμοδίων συνδέσμων των ανωτέρω φορέων περιλαμβάνονται στο ίδιο Παράρτημα, σαν Προσάρτημά του.

4.6 Πίνακας με τους συνεργαζόμενους φορείς του Ιδιωτικού Τομέα (όπως παράκτιες βιομηχανικές εγκαταστάσεις, εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών κλπ) που συμμετέχουν στο σχέδιο μαζί με τα αναγκαία στοιχεία επικοινωνίας (διευθύνσεις, τηλέφωνα, TELEX και FAX των εκπροσώπων τους) για τις εργάσιμες και μη εργάσιμες ώρες καταγράφονται στο Παράρτημα 11. Τα Παραρτήματα 10 και 11 με τα Προσαρτήματά τους υπόκεινται σε τακτική περιοδική αναθεώρηση σύμφωνα με την παράγραφο 1.7

4.7 Η Λιμενική Αρχή στην περίπτωση ενός περιστατικού ρύπανσης στην περιοχή δικαιοδοσίας της ενεργεί σαν Τοπικό Κέντρο Καταπολέμησης και ο Προϊστάμενός της ή νόμιμος αναπληρωτής του σαν Τοπικός Συντονιστής Καταπολέμησης.

4.8 Ως Εθνικός Συντονιστής ενεργεί σε κάθε περίπτωση η ΔΠΘΠ ή σε μη εργάσιμες ώρες το ΕΚΣΕΔ.

4.9 Το παρόν σχέδιο αποτελεί μέρος του Εθνικού Σχεδίου Καταπολέμησης Ρύπανσης (NATIONAL CONTINGENCY PLAN).

4.10 Ο Τοπικός Συντονιστής (Τ.Σ) υποστηρίζεται από την Ομάδα Σχεδίασης (ΟΣ) στην οποία συμμετέχουν στελέχη της Λιμενικής Αρχής και ενδεχομένως κλιμάκιο της

ΔΠΘΠ. Ο Τοπικός Συντονιστής συγκροτεί την Ομάδα Σχεδίασης, και την Ομάδα Καταπολέμησης, τα μόνιμα μέλη των οποίων, μαζί με τα προσωπικά στοιχεία επικοινωνίας (Τηλέφωνα οικίας-κινητά τηλέφωνα), καταγράφονται υποχρεωτικά στο Παράρτημα 9. Στην Ομάδα Σχεδίασης δύναται να συμμετέχουν κατά περίπτωση στελέχη Δημόσιων Υπηρεσιών, εκπρόσωποι ιδιωτικών φορέων καθώς και ειδικοί επιστήμονες, των οποίων η βοήθεια κατά την κρίση του Τοπικού Συντονιστή είναι χρήσιμη.

4.11 Οι λειτουργικές αρμοδιότητες της Ομάδας Σχεδίασης (ΟΣ) περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

Επιτήρηση της περιοχής του περιστατικού με τα διαθέσιμα πλωτά, χερσαία και εναέρια μέσα.

Αξιολόγηση της κατάστασης από πλευράς πιθανών εξελίξεων.

Διασφάλιση επικοινωνίας μεταξύ των εμπλεκομένων μονάδων.

Αποφάσεις για τις ενδεικνυόμενες μεθόδους καταπολέμησης.

Αποφάσεις για τη διάθεση των πετρελαιοειδών και των ρυπανθέντων απορριμμάτων ή στερεών αχρήστων υλικών που συλλέγονται από τα συνεργεία καθαρισμού.

Επιστημονική παρακολούθηση των επιπτώσεων του περιστατικού.

Συνεργασία με άλλες αρμόδιες Υπηρεσίες της Περιφέρειας και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ενημέρωση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας και του Εθνικού Συντονιστή για τα στάδια εξέλιξης και αντιμετώπισης του περιστατικού.

Τήρηση στοιχείων σχετικών με την αντιμετώπιση του περιστατικού ρύπανσης και των συναφών εξελίξεων.

Νομικά θέματα και ενδεχόμενη προετοιμασία απαιτήσεων αποζημίωσης (claims).

Δημόσιες Σχέσεις/Προετοιμασία ενημέρωσης των εκπροσώπων του ημερήσιου και περιοδικού τοπικού τύπου και των Μ.Μ.Ε.

Οι ως άνω λειτουργικές αρμοδιότητες αριθ. (3), (9) και (10) είναι δυνατόν να αναλαμβάνονται από τις Ομάδες Υποστήριξης, ιδιαίτερα στις Λιμενικές Αρχές ευρείας περιοχής δικαιοδοσίας.

4.12 Οι αναγκαίες εργασίες αντιμετώπισης της ρύπανσης εκτελούνται από την Ομάδα Καταπολέμησης (Ο.Κ), της οποίας προίσταται ο Αξιωματικός Συντονιστής Επιχειρήσεων που ορίζεται από τον Τοπικό Συντονιστή.

4.13 Η Ομάδα Καταπολέμησης αποτελείται από:

Επιχειρησιακές ομάδες επέμβασης

Ομάδες υποστήριξης.

4.14 Οι λειτουργίες των Επιχειρησιακών Ομάδων επέμβασης περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

1. Εγκλωβισμό της κηλίδας
2. Ανάκτηση πετρελαίου
3. Χρήση Χ.Δ.Ο (Χημικών διασκορπιστικών ουσιών πετρελαίου).
4. Καθαρισμό ακτών.
5. Προσωρινή εναπόθεση περισυλλεγομένων πετρελαιοειδών καταλοίπων και ρυπανθέντων υλικών
6. Τελική διάθεση καταλοίπων
7. Καταδυτικές εργασίες.

4.15 Οι λειτουργίες των Ομάδων Υποστήριξης περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

1. Μεταφορά πετρελαιοειδών καταλοίπων
2. Προμήθεια - μεταφορά Χ.Δ.Ο.
3. Προμήθεια - μεταφορά καυσίμων
4. Προμήθεια - μεταφορά εξοπλισμού
5. Εξασφάλιση ενδιαιτημάτων στα συνεργεία
6. Μεταφορά ανθρώπινου δυναμικού
7. Συντήρηση αντιρρυπαντικού εξοπλισμού - σκαφών και μηχανημάτων.

4.16 Κατά τη διάρκεια των εργασιών καταπολέμησης, τα παρακάτω πρόσωπα ενημερώνουν τον Τοπικό Συντονιστή:

1. Όλα τα μέλη της Ομάδας Σχεδίασης
2. Ο Αξ/κός Συντονιστής Επιχειρήσεων
3. Ο Αξ/κός Διοικητικής Μέριμνας, ως υπεύθυνος τήρησης ημερολογίου για τις ενέργειες/εργασίες καταπολέμησης και τα θέματα διοικητικής μέριμνας που σχετίζονται με την αποτελεσματική υποστήριξη της Ομάδας Καταπολέμησης.

4.17 Κατά τη διάρκεια των εργασιών καταπολέμησης, τα παρακάτω πρόσωπα ενημερώνουν τον Αξ/κό Συντονιστή Επιχειρήσεων:

1. Ο Επικεφαλής επιχειρήσεων στην θάλασσα
2. Ο Επικεφαλής εργασιών στις ακτές
3. Ο Αξ/κός Διοικητικής Μέριμνας

4.18 Οι χειριστές / κυβερνήτες των μέσων επιτήρησης ενημερώνουν απ΄ευθείας τον Αξ/κό Συντονιστή Επιχειρήσεων και τον Τοπικό Συντονιστή.

4.19 Κατά τη διάρκεια των εργασιών καταπολέμησης, τα παρακάτω πρόσωπα ενημερώνουν τον Επικεφαλής επιχειρήσεων στη θάλασσα:

1. Ο υπεύθυνος κάθε ομάδας φραγμάτων
2. Ο υπεύθυνος κάθε ομάδας περισυλλογής
3. Ο υπεύθυνος κάθε ομάδας χρήσης Χ.Δ.Ο.
4. Ο υπεύθυνος καταδυτικών εργασιών.

4.20 Κατά τη διάρκεια των εργασιών καταπολέμησης, τα παρακάτω πρόσωπα ενημερώνουν τον Επικεφαλής εργασιών στις ακτές:

1. Ο υπεύθυνος κάθε ομάδας καθαρισμού ακτών
2. Ο υπεύθυνος διάθεσης καταλοίπων
3. Ο υπεύθυνος μεταφορών

4.21 Κατά την διάρκεια των εργασιών της Ομάδας Καταπολέμησης, τα παρακάτω πρόσωπα ενημερώνουν τον Αξ/κό Διοικητικής Μέριμνας:

1. Ο υπεύθυνος προσωπικού
2. Ο υπεύθυνος προμηθειών
3. Ο υπεύθυνος μεταφορών
4. Ο υπεύθυνος συντηρήσεων
5. Ο υπεύθυνος οικονομικών και καταγραφής.

4.22 Εάν κατά την άποψη του Τοπικού Συντονιστή η στελέχωση και δομή των Ομάδων όπως περιγράφονται παραπάνω καθώς και η διαίρεση του προσωπικού σύμφωνα με το Παράρτημα 9 δεν είναι η πλέον ενδεδειγμένη για την περίπτωση, τότε η οργάνωση των Ομάδων και η κατανομή του προσωπικού γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες του, ώστε να διασφαλίζεται άρτιος συντονισμός και εποπτεία των εργασιών καταπολέμησης.

4.23 Οι συνεργαζόμενοι φορείς που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 10 και οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 11 πρέπει να συνεργάζονται με τον Τοπικό Συντονιστή, την Ομάδα Σχεδίασης και τις ομάδες καταπολέμησης, εφόσον ζητηθεί η συνδρομή τους στις εργασίες καταπολέμησης.

4.24 Ο Τοπικός Συντονιστής ζητά κατά τη κρίση του κάθε είδους συνδρομή από την ΥΕΜ ή και την Μονάδα Υποβρυχίων Αποστολών (ΜΥΑ) διαμέσου της ΔΠΘΠ ή του

ΕΚΣΕΔ. Ο Τοπικός Συντονιστής είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση των εργασιών καταπολέμησης σε συνεργασία και με τον Εθνικό Συντονιστή .

Σε σοβαρά περιστατικά ρύπανσης στη σχεδίαση και στο συντονισμό της επιχείρησης καταπολέμησης εμπλέκεται άμεσα ο Εθνικός Συντονιστής με κλιμάκιο της Κεντρικής Υπηρεσίας που μεταβαίνει στην πληγείσα περιοχή.

4.25 Ο Τοπικός Συντονιστής είναι υπεύθυνος για την παροχή βοήθειας σε προσωπικό, μέσα και εξοπλισμό και εκτός της περιοχής δικαιοδοσίας του, εφόσον τούτο διαταχθεί από τον Εθνικό Συντονιστή.

5. Ενεργοποίηση και εφαρμογή του «Σχεδίου»

5.1 Κάθε πολίτης που εντοπίζει ρύπανση της θάλασσας ή των ακτών από πετρέλαιο ή περιστατικό από το οποίο μπορεί να προκληθεί ρύπανση, οφείλει να ενημερώσει το ταχύτερο την τοπική Λιμενική Αρχή, την ΔΠΘΠ ή το ΕΚΣΕΔ στο ΥΕΝ. Πλήρης πίνακας με διευθύνσεις, τηλέφωνα, TELEX, FAX κλπ των ανωτέρω Υπηρεσιών περιέχονται στο Παράρτημα 12.

5.2 Αν άλλη Δημόσια Υπηρεσία ή Οργανισμός ενημερωθεί για το περιστατικό οφείλει αμέσως να ενημερώσει τις ανωτέρω Υπηρεσίες.

5.3 Οι διευθύνσεις και τα τηλέφωνα του Παραρτήματος 12 πρέπει να γίνουν γνωστά στο ευρύτερο κοινό μέσω του ημερήσιου, περιοδικού τύπου και των λοιπών τοπικών ΜΜΕ.

5.4 Η Αρχή, μόλις ενημερωθεί για το περιστατικό, οφείλει να ενημερώσει άμεσα τον Εθνικό Συντονιστή (την ΔΠΘΠ ή το ΕΚΣΕΔ).

5.5 Ο Τοπικός Συντονιστής οφείλει να επιβεβαιώνει σε πρώτη φάση τις σχετικές πληροφορίες το ταχύτερο δυνατόν, κινητοποιώντας τα διαθέσιμα μέσα επιτήρησης και να ενεργεί σύμφωνα με τις οδηγίες του Εθνικού Συντονιστή.

5.6 Η αναφορά για περιστατικό ρύπανσης προς τον Εθνικό Συντονιστή πρέπει να περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες, στο βαθμό που είναι αυτές διαθέσιμες και διακριβωμένες:

1. Στοιχεία παρατηρητή
2. Χρόνο εντοπισμού
3. Στοιχεία της περιοχής
4. Διαστάσεις κηλίδας
5. Περιγραφή χαρακτηριστικών πετρελαίου (χρώμα κλπ)
6. Πληροφορίες για την πηγή πρόκλησης
7. Επικρατούσες καιρικές συνθήκες
8. Αρχική εκτίμηση για το ενδεχόμενο προσβολής ακτών.

5.7 Ο Εθνικός Συντονιστής εκτιμά τη φύση, την έκταση και τις ενδεχόμενες συνέπειες του περιστατικού και, εφόσον απαιτείται, κινητοποιεί τις εμπλεκόμενες Αρχές και τους αρμόδιους φορείς για την έγκαιρη λήψη μέτρων αντιμετώπισής του, βάσει του Εθνικού Σχεδίου αντιμετώπισης ρύπανσης.

5.8 Εφόσον το περιστατικό δύναται να αντιμετωπισθεί σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο στο πλαίσιο του υφιστάμενου γενικού σχεδιασμού, ενεργοποιούνται τα Σχέδια των εμπλεκομένων Λιμενικών Αρχών.

5.9 Κάθε Τοπικός Συντονιστής και τα Μέλη της Ομάδας Σχεδίασης συγκεντρώνονται αμέσως στο κτίριο της Λιμενικής Αρχής διασφαλίζοντας προϋποθέσεις διαρκούς επικοινωνίας με τον Εθνικό Συντονιστή.

5.10 Ο Τοπικός Συντονιστής, όταν η πηγή πρόκλησης της ρύπανσης είναι γνωστή, ενημερώνει τον υπαίτιο της ρύπανσης και τους κατά νόμο συνυπευθύνους ή εντεταλμένους και υπενθυμίζει σ΄αυτούς την υποχρέωσή τους για την άμεση ανάληψη των απαραίτητων ενεργειών/εργασιών αποτροπής-περιορισμού και καταπολέμησης της ρύπανσης και σε περίπτωση άρνησης ή μη επαρκούς ανταπόκρισής τους, αποφασίζει την ενεργοποίηση του σχεδίου. Αν ο υπαίτιος είναι άγνωστος μετά την επιβεβαίωση του περιστατικού ο Τοπικός Συντονιστής αποφασίζει την ενεργοποίηση του σχεδίου.

5.11 Ο Τοπικός Συντονιστής σε κάθε περίπτωση μπορεί να αποφασίζει για την ενεργοποίηση του σχεδίου ανάλογα με την φύση του συμβάντος απ΄ευθείας μετά την αρχική αξιολόγηση των υφιστάμενων πληροφοριών.

5.12 Ο Τοπικός Συντονιστής συνεργάζεται με τους εκπροσώπους του πλοίου ή της ρυπαίνουσας μονάδας και τους ασφαλιστές για την άμεση και αποτελεσματική ανάληψη όλων των απαραίτητων ενεργειών αποτροπής-περιορισμού και καταπολέμησης της ρύπανσης συντονίζοντας και εποπτεύοντας όλες τις σχετικές εργασίες.

5.13 Μόλις ληφθεί η απόφαση ενεργοποίησης του σχεδίου τα μέλη της Ομάδος Καταπολέμησης που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 9 καθώς και οι ομάδες καταπολέμησης των συνεργαζόμενων φορέων που πρέπει να ενεργοποιηθούν καλούνται για ανάληψη υπηρεσίας και ενημερώνεται ο Εθνικός Συντονιστής.

5.14 Ο Αξιωματικός Συντονιστής Επιχειρήσεων και κάθε μέλος των Ομάδων Σχεδίασης και Καταπολέμησης εκτελεί τα καθήκοντά του σύμφωνα με τις οδηγίες του Τοπικού Συντονιστή, ο οποίος δικαιούται ανάλογα με τις συνθήκες να τα διαφοροποιεί κατά περίπτωση.

5.15 Ο Τοπικός Συντονιστής μπορεί κατά κρίση του, ιδίως στις περιπτώσεις μικρής εκτάσεως περιστατικών, η καταπολέμηση των οποίων έχει αναληφθεί από τον υπαίτιο ή από εντεταλμένους του, να περιορίζει την ενεργοποίηση και εφαρμογή του σχεδίου στην εποπτεία και συντονισμό των εργασιών καταπολέμησης.

5.16 Όλες οι δαπάνες του Δημοσίου, των ΟΤΑ, καθώς και των συνεργαζόμενων φορέων που έγιναν για την αποτροπή ή την αντιμετώπιση της ρύπανσης, καταλογίζονται με αιτιολογημένες αποφάσεις της Αρχής σε βάρος του υπαιτίου της ρύπανσης και των συνυπευθύνων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 743/77 όπως ισχύει (Π.Δ 55/98, (Α΄58)), την Υ.Α 3221.2/4/99/23.6.99 (Β΄ 1372) όπως ισχύει καθώς και τις σχετικές μόνιμες εγκυκλίους διαταγές (Μ.Ε).

6. Καταπολέμηση της ρύπανσης

6.1 Ανάλογα με το μέγεθος, τη θέση της κηλίδας και τις ιδιαιτερότητες της περιοχής του συμβάντος, ο Τοπικός Συντονιστής μπορεί να αποφασίζει σε συνεργασία με τους εκπροσώπους και ασφαλιστές του πλοίου ή της ρυπαίνουσας μονάδας (εγκατάστασης) και κατόπιν συνεννόησης με τον Εθνικό Συντονιστή τη δημιουργία πρόσθετου κέντρου καταπολέμησης ή την μεταφορά αυτού:

Σε κατάστημα Λιμενικού Σταθμού της δικαιοδοσίας του

Σε κατάλληλο χώρο που ενδεχομένως θα μισθωθεί από τους ανωτέρω ενδιαφερόμενους πλησίον της περιοχής του συμβάντος.

Σε άλλο κατάλληλο χώρο που θα εξευρεθεί με μέριμνά του.

6.2 Το κέντρο αυτό που θα χρησιμοποιηθεί σαν βάση των επιχειρήσεων καταπολέμησης από τον Τοπικό Συντονιστή και τα μέλη των Ομάδων Σχεδίασης-Καταπολέμη-

σης πρέπει να διαθέτει υποδομή γραφείων και τηλεπικοινωνιακών μέσων.

6.3 Για την σωστή εκτίμηση της ρύπανσης και της αποτελεσματικότητας των εργασιών καταπολέμησης που αναλαμβάνονται, πρέπει να διενεργείται συνεχής επιτήρηση, καταγραφή επί χάρτου της κατάστασης και προσπάθεια πρόβλεψης της κίνησης και της συμπεριφοράς της κηλίδας.

6.4 Οποτεδήποτε είναι δυνατό, δίνεται προτεραιότητα στην από αέρος επιτήρηση με αεροσκάφη ή ελικόπτερα του ΛΣ, του ΓΕΑ και των λοιπών Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων ή και ιδιωτών κατόπιν συνεννόησης με τον Εθνικό Συντονιστή.

6.5 Η υποτύπωση της κίνησης και της συμπεριφοράς της κηλίδας θα παρακολουθείται εκ παραλλήλου και από πλωτά μέσα σε συνεργασία με τα διατιθέμενα εναέρια μέσα επιτήρησης.

6.6 Εάν η κηλίδα προκληθεί από προσάραξη, σύγκρουση ή ναυάγιο, ο Τοπικός Συντονιστής μετά από συνεννόηση με ΔΠΘΠ-ΕΚΣΕΔ μπορεί να ζητά την αποστολή κλιμακίου ΜΥΑ/ΛΣ για την διενέργεια υποβρύχιας επιθεώρησης και συνδρομή στην επιχείρηση πρόληψης και καταπολέμησης της ρύπανσης, όπως επίσης και την αποστολή κλιμακίου επιθεωρητών/ εμπειρογνωμόνων ΔΕΠ για την επιθεώρηση του πλοίου, την λήψη των κατάλληλων μέτρων ασφαλείας και την πλαισίωση της Ομάδας Σχεδίασης.

6.7 Η συχνότητα επιτήρησης καθορίζεται από τον Τοπικό Συντονιστή ανάλογα με τις επικρατούσες συνθήκες.

6.8 Η εκτίμηση της κατάστασης γίνεται από την Ομάδα Σχεδίασης με βάση τις ιδιότητες του διαρρεύσαντος πετρελαίου, τις επικρατούσες περιβαλλοντικές συνθήκες (άνεμο, ρεύματα, θερμοκρασίες κλπ) και επικαιροποιείται διαρκώς ενσωματώνοντας όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες . Για την διαπίστωση των ιδιοτήτων του πετρελαίου και την παρακολούθηση της συμπεριφοράς του, εφόσον κριθεί αναγκαίο, λαμβάνονται δείγματα που αποστέλλονται για εξέταση στο πλησιέστερο Κρατικό Εργαστήριο.

6.9 Επανεκτίμηση της κατάστασης γίνεται αμέσως με την λήψη νεότερων στοιχείων για τη θέση και τη κατάσταση της κηλίδας.

6.10 Πριν να δοθούν εντολές για την εκτέλεση κάθε είδους εργασιών καταπολέμησης, ο Τοπικός Συντονιστής εξετάζει την κατάσταση με κριτήρια: την ασφάλεια του προσωπικού, την διασφάλιση της περιουσίας και την προστασία του περιβάλλοντος.

6.11 Οι γενικά αποδεκτές μέθοδοι για την αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης από πετρέλαιο παρατίθενται κατωτέρω και θα επιλέγονται ανάλογα με την περίπτωση:

1. Καμμία Ενέργεια (DO NOTHING STRATEGY)

2. Διακοπή Διαρροής (STOP DISCHARGE)

3. Ελάττωση δυναμικότητας πηγής διαρροής (DECREASE POLLUTION SOURCE STRENGTH)

4. Περιορισμός πρόσβασης-Απομάκρυνση πηγών ανάφλεξης (RESTRICT ACCESS-REMOVAL OF IGNITION SOURCES)

5. Μηχανικός εγκλωβισμός / Ανάκτηση πετρελαιοειδών (MECHANICAL CONTAINMENT / RECOVERY OF THE OIL SPILT)

6. Μηχανική διασπορά (MECHANICAL DISPERSION)

7. Χημικός διασκορπισμός (CHEMICAL DISPERSION)

8. Προστασία ευαίσθητων περιοχών (PROTECTION OF PARTICULARLY SENSITIVE AREAS)

9. Καθαρισμός ρυπανθείσης ακτογραμμής (SHORE CLEAN UP):

(α) Μηχανικός / χειρονακτικός καθαρισμός ακτής (MECHANICAL/MANUAL CLEAN-UP)

(β) Εγκλωβισμός στην ακτογραμμή (CONTAINMENT ON LAND)

(γ) Απομάκρυνση με σύστημα δημιουργίας κενού (REMOVAL WITH VACUUM UNIT)

(δ) Χρήση απορροφητικών / προσκολλητικών υλικών (USE OF ABSORBENTS/ADSORBENTS)

6.12 Πίνακας με τα μέσα - υλικά και εξοπλισμό επιτήρησης - πρόληψης και καταπολέμησης της ρύπανσης που διαθέτει η Λιμενική Αρχή, περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 13.

6.13 Πίνακας με τα αποθέματα των μέσων - υλικών και εξοπλισμού πρόληψης και καταπολέμησης της ρύπανσης που διαθέτουν άλλοι κρατικοί ή ιδιωτικοί φορείς στην περιοχή δικαιοδοσίας της Λιμενικής Αρχής που μπορούν να τεθούν στην διάθεση του Τοπικού Συντονιστή, με τα κύρια χαρακτηριστικά τους και τη θέση τους, περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 14.

6.14 Ο εξοπλισμός και τα υλικά που περιέχονται στα Παραρτήματα 13 και 14 χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις οδηγίες των κατασκευαστών και την εμπειρία των χειριστών τους.

6.15 Αν η πηγή της ρύπανσης είναι ναυάγιο και η εργασία διακοπής της διαρροής έχει αναληφθεί από εταιρεία ναυαγιαίρεσης, τότε ο Τοπικός Συντονιστής ή ο αναπληρωτής του συμμετέχει στις αποφάσεις και συζητήσεις με τους ναυαγιαιρέτες με σκοπό την εκπλήρωση των στόχων του παρόντος σχεδίου σύμφωνα με την παρ. 1.2.

6.16 Ακόμη και στις περιπτώσεις που η πηγή ρύπανσης βρίσκεται στην ξηρά, ο Τοπικός Συντονιστής μπορεί να αποφασίσει σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς την λήψη πρόσφορων μέτρων περιορισμού της διαρροής στην πηγή και παρεμπόδισης της κατάληξης του πετρελαίου στην θάλασσα.

6.17 Ο εγκλωβισμός του πετρελαίου και ο περιορισμός της εξάπλωσής του εξετάζονται παράλληλα με την δυνατότητα απομάκρυνσης της πηγής ρύπανσης, εφόσον αυτό είναι εφικτό.

6.18 Ο εγκλωβισμός της κηλίδας εκτελείται από την ομάδα φραγμάτων.

6.19 Η ομάδα καταδυτικών εργασιών μπορεί να χρησιμοποιείται για την τοποθέτηση, συλλογή και απομάκρυνση των πλωτών φραγμάτων εφόσον κριθεί απαραίτητο.

6.20 Αν υπάρχει κίνδυνος προσβολής των κατά προτεραιότητα προστατευόμενων περιοχών σύμφωνα με το περιεχόμενο του παρόντος σχεδίου, τότε χρησιμοποιούνται πλωτά φράγματα για την εκτροπή του πετρελαίου σε άλλες λιγότερο ευαίσθητες περιοχές.

6.21 Αν απειλούνται ταυτοχρόνως περισσότερες από μία ευαίσθητες περιοχές, τότε ο Τοπικός Συντονιστής αποφασίζει σε ποια περιοχή κατά προτεραιότητα θα τοποθετηθεί φράγμα.

6.22 Αν υπάρχει κίνδυνος ή σημειωθεί προσβολή θαλάσσιων θηλαστικών ή άλλων ειδών, ενημερώνονται με μέριμνα του Τοπικού Συντονιστή οι αρμόδιοι φορείς για την ανάληψη της προστασίας και την περίθαλψή τους.

6.23 Αν ποντισθούν πλωτά φράγματα, είτε για τον εγκλωβισμό της κηλίδας, είτε για την προστασία ευαίσθητων περιοχών, πρέπει να επιτηρούνται συνεχώς από κατάλληλο προσωπικό. Τα φράγματα απομακρύνονται μετά

την ολοκλήρωση της ανάκτησης του πετρελαίου από την θάλασσα και μετά από άδεια του Τοπικού Συντονιστή.

6.24 Όλες οι αναγκαίες προσαρμογές, αντικαταστάσεις και μικροεπισκευές των φραγμάτων γίνονται κατά το δυνατό επί τόπου από προσωπικό της ομάδας φραγμάτων, καταδυτικών εργασιών και επισκευών.

6.25 Αν έχει προηγηθεί προετοιμασία τμημάτων φραγμάτων για την προστασία ορισμένων ευαίσθητων περιοχών, τότε πρέπει αυτά να είναι καταγεγραμμένα χωριστά στο Παράρτημα 15 και να αποθηκεύονται σε διακριτή θέση.

6.26 Ο σκοπός εγκλωβισμού του πετρελαίου είναι ο περιορισμός της εξάπλωσης του και η διευκόλυνση της περισυλλογής του, γι αυτό και οι συγκεκριμένες εργασίες σχεδιάζονται παράλληλα σε τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται ικανοποιητικός ρυθμός ανάκτησης των πετρελαιοειδών που έχουν διαφύγει στο περιβάλλον.

6.27 Η περισυλλογή του εγκλωβισμένου πετρελαίου εκτελείται από τις επιχειρησιακές ομάδες επέμβασης που χρησιμοποιούν συσκευές ανάκτησης πετρελαιοειδών (SKIMMERS, αντλίες κλπ) διαφόρων τύπων, όπως περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα 13 και 14.

6.28 Αν οι καιρικές συνθήκες το επιτρέπουν οι εργασίες εγκλωβισμού και ανάκτησης του πετρελαίου εκτελούνται στην θάλασσα, διαφορετικά κατά μήκος των ακτών. Οι εργασίες καθαρισμού των ακτών αναλαμβάνονται όταν έχει ολοκληρωθεί σε σημαντικό ποσοστό η ανάκτηση του πετρελαίου από την θάλασσα και δεν υπάρχει σοβαρός κίνδυνος νέας προσβολής αυτών.

6.29 Η επιχείρηση εγκλωβισμού - περισυλλογής αρχίζει αφού έχουν εξασφαλισθεί προηγουμένως οι χερσαίοι χώροι προσωρινής αποθήκευσης και τα πλωτά / χερσαία μέσα μεταφοράς των ανακτωμένων ποσοτήτων πετρελαιοειδών.

6.30 Μόνο όταν ο εγκλωβισμός της κηλίδας και η περισυλλογή του επιπλέοντος πετρελαίου είναι αδύνατη, εξετάζεται η δυνατότητα χρήσης Χ.Δ.Ο. με κατάλληλα μέσα, αφού ληφθούν υπόψη οι γενικότερες περιβαλλοντικές συνθήκες και οι σχετικές μόνιμες διαταγές (ΜΕ-ΠΘΠ).

6.31 Καταπολέμηση της ρύπανσης με χρήση Χ.Δ.Ο. μπορεί να εκτελεστεί μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο ύστερα από άδεια του Τοπικού Συντονιστή.

6.32 Πριν την απόφαση για χρήση Χ.Δ.Ο. πρέπει να ελεγχθούν τα χαρακτηριστικά του πετρελαίου (ιξώδες, σημείο ροής) και η θερμοκρασία του θαλασσινού νερού και να επιβεβαιωθεί ότι η κηλίδα μπορεί να καταπολεμηθεί με τη μέθοδο αυτή. Πίνακες με τα χαρακτηριστικά των πετρελαίων περιέχονται στα Προσαρτήματα του Παραρτήματος 4.

6.33 Ο ψεκασμός Χ.Δ.Ο. γίνεται μόνο με τη χρήση ειδικού εξοπλισμού.

6.34 Οι κλειστές θάλασσες και οι παράκτιες περιοχές στις οποίες πρέπει κατά κανόνα να αποφεύγεται η χρήση Χ.Δ.Ο. περιέχονται στο Παράρτημα 16.

6.35 Στην περίπτωση καθαρισμού ακτών ο Τοπικός Συντονιστής αποφασίζει για την μέθοδο που θα εφαρμοστεί και την έκταση του καθαρισμού που θα εκτελεστεί λαμβάνοντας υπόψη τις πληροφορίες που περιέχονται στο Ε.Κ.Ρ (Παράρτημα 17).

6.36 Πριν αποφασίσει τη μέθοδο που θα εφαρμοστεί, ο Τοπικός Συντονιστής συνεκτιμά:

1. Το είδος και την ποσότητα του πετρελαίου που βρίσκεται στην ακτή.
2. Το είδος και τις χρήσεις της ακτής
3. Το βάθος που έχει εισχωρήσει το πετρέλαιο
4. Την δυνατότητα πρόσβασης στην περιοχή από ξηρά και θάλασσα
5. Την πιθανή επίπτωση στο ευρύτερο οικοσύστημα της ακτογραμμής.

6.37 Η μέθοδος που θα χρησιμοποιηθεί επιλέγεται αφού ληφθούν επιπρόσθετα υπόψη ισχύουσες κατευθυντήριες οδηγίες του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ), του Περιφερειακού Κέντρου Καταπολέμησης της Ρύπανσης στην Μεσόγειο Θάλασσα (REMPEC) καθώς και οι συστάσεις άλλων διεθνών κέντρων που ασχολούνται με συναφή θέματα.

6.38 Ο Τοπικός Συντονιστής μπορεί να αποφασίζει να μην γίνουν εργασίες καθαρισμού σε κάποια ακτή αλλά αντίθετα να αφεθεί το πετρέλαιο να αποικοδομηθεί με τη φυσική διαδικασία. Μια τέτοια απόφαση θα πρέπει να ληφθεί εφόσον οι συνέπειες του καθαρισμού με μηχανικά μέσα είναι δυσμενέστερες από την φυσική αποικοδόμηση του παραμένοντος πετρελαίου (όπως σε λιμνοθάλασσες, υδροβιότοπους κλπ).

6.39 Ο τελικός καθαρισμός των ακτών δεν πρέπει να ξεκινήσει προτού επιτευχθεί η οριστική διακοπή της διαρροής και η σε μεγάλο ποσοστό ανάκτηση του διαρρεύσαντος πετρελαίου και μόνον εφόσον έχει εξασφαλιστεί εκ των προτέρων η διαθεσιμότης ευκολιών προσωρινής εναπόθεσης-αποθήκευσης, μέσων μεταφοράς και χώρων τελικής διάθεσης των συλλεγόμενων πετρελαιοειδών μιγμάτων, απορριμμάτων και πετρελαιωμένων αχρήστων υλικών.

6.40 Ο καθαρισμός ακτών εκτελείται κυρίως από τους συναρμόδιους ΟΤΑ και τα Λιμενικά Ταμεία της περιοχής του συμβάντος με οργάνωση ομάδας καθαρισμού ακτών με εργατοτεχνίτες που θα προσληφθούν από την περιοχή του συμβάντος σύμφωνα με το ημερήσιο πρόγραμμα εργασιών που εγκρίνεται από τον Τοπικό Συντονιστή και επικαιροποιείται τακτικά σύμφωνα με τις εξελίξεις. Κάθε συνεργείο θα αποτελείται από 5 έως 10 άτομα με επικεφαλής έμπειρο προϊστάμενο από την ομάδα καθαρισμού ακτών.

6.41 Ο Τοπικός Συντονιστής μπορεί να αποφασίζει για ενίσχυση ορισμένων ομάδων ανακατανέμοντας άτομα που ανήκουν σε ομάδες που έχουν ολοκληρώσει τις εργασίες τους και δύνανται να χρησιμοποιηθούν στις εργασίες καθαρισμού άλλων ακτών της περιοχής.

6.42 Η μηχανική απομάκρυνση του πετρελαίου από την ακτή μπορεί να εκτελεστεί με τον εξοπλισμό που περιέχεται στο αντίστοιχο Προσάρτημα του Παραρτήματος 14.

6.43 Εφόσον η χρήση Χ.Δ.Ο. γίνει αποδεκτή για τον καθαρισμό ακτών από τον Εθνικό Συντονιστή, ο ψεκασμός γίνεται από την ομάδα Χ.Δ.Ο. σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή τους και τις σχετικές οδηγίες IMO-UNEP.

6.44 Πίνακας με τα διατιθέμενα μέσα προσωρινής αποθήκευσης πετρελαίου στην θάλασσα και στην ξηρά περιλαμβάνονται στα σχετικά Προσαρτήματα των Παραρτημάτων 13 και 14.

6.45 Τα μέσα μεταφοράς των περισυλλεγομένων πετρελαιοειδών μιγμάτων που μπορούν να διατεθούν από τους φορείς που μετέχουν στο παρόν σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνονται αναλυτικά στο Παράρτημα 14.

6.46 Ο συντονισμός των θαλάσσιων και χερσαίων μέσων μεταφοράς γίνεται από τον Υπεύθυνο εργασιών καθαρισμού ακτών, έτσι ώστε να αποφεύγονται καθυστερήσεις ή διακοπή των εργασιών περισυλλογής και να επιτυγχάνεται η ταχεία απομάκρυνση των περισυλλεγόμενων πετρελαιοειδών μέσω ορθολογικής εκμετάλλευσης των διατιθέμενων μέσων.

6.47 Ο Αξ/κός Διοικητικής Μέριμνας σε συνεργασία με τους επιμέρους υπευθύνους των συνεργαζομένων φορέων φροντίζει για τις μεταφορές προσωπικού στην θάλασσα και στην ξηρά.

6.48 Στο οδικό δίκτυο από τον τόπο συγκέντρωσης μέχρι το τόπο τελικής διάθεσης γίνονται οι αναγκαίες κυκλοφοριακές παρεμβάσεις και όλα τα απαραίτητα μέτρα σήμανσης-ασφαλείας σε συνεργασία με την Τροχαία.

6.49 Η μέθοδος τελικής διάθεσης του ανακτηθέντος πετρελαίου και των απορριμμάτων επιλέγεται- αφού συνεκτιμηθούν κατά περίπτωση οι συστάσεις που περιέχονται στο Παράρτημα 17, σε συνεργασία με τους ΟΤΑ και τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Νομαρχίας και της Περιφέρειας.

Στο Παράρτημα αυτό περιλαμβάνονται οι κατευθυντήριες οδηγίες και συστάσεις του ΙΜΟ, του REMPEC και των άλλων Διεθνών Οργανισμών που ασχολούνται σε διεθνές επίπεδο με τις μεθόδους καταπολέμησης της ρύπανσης και την επίλυση των συναφών προβλημάτων.

6.50 Πίνακας με τους χώρους τελικής νόμιμης διάθεσης των πετρελαιοειδών καταλοίπων που έχουν επιλεγεί σε συνεργασία με τις αρμόδιες Περιφερειακές και Νομαρχιακές Υπηρεσίες και τους εμπλεκόμενους ΟΤΑ περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 18.

6.51 Η διάθεση των πετρελαιοειδών καταλοίπων και απορριμμάτων εκτελείται υπό την εποπτεία των υπευθύνων των χώρων τελικής υποδοχής και αποδεικνύεται από νόμιμα παραστατικά.

6.52 Όλος ο εξοπλισμός και τα μέσα καταπολέμησης της ρύπανσης που χρησιμοποιήθηκαν στην επιχείρηση συντηρούνται και καθαρίζονται με περιβαλλοντικά αποδεκτό τρόπο και επιθεωρούνται με ευθύνη των ιδιοκτητών τους, σύμφωνα με τις οδηγίες των κατασκευαστών, μεταφέρονται δε στους χώρους συνήθους αποθήκευσής τους όπου παραμένουν σε ετοιμότητα για ενδεχόμενη επαναχρησιμοποίηση.

7. Επικοινωνίες

7.1 Πίνακας με τα διαθέσιμα τηλεπικοινωνιακά μέσα (TELEX, τηλέφωνα, FAX, φορητά τηλέφωνα, VHF κλπ), με τους αριθμούς / χαρακτηριστικά κλήσης τους τα οποία εκτιμάται ότι θα χρησιμοποιηθούν κατά την διάρκεια των εργασιών καταπολέμησης από τον Τοπικό Συντονιστή και το προσωπικό του παρατίθενται σε χωριστό Παράρτημα 19 που καταρτίζει το Γραφείο Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος της Λιμενικής Αρχής.

7.2 Τα τηλέφωνα - TELEX και FAX χρησιμοποιούνται για επικοινωνίες με διάφορες Υπηρεσίες και Οργανισμούς, τόσο εντός της περιοχής της Λιμενικής Αρχής, όσο και με Κεντρικές Υπηρεσίες που εδρεύουν στην Αθήνα και τον Πειραιά.

7.3 Οι διαθέσιμες συσκευές VHF χρησιμοποιούνται για την επικοινωνία του Τοπικού Συντονιστή με τις ομάδες καταπολέμησης καθώς και τις επικοινωνίες μεταξύ των ομάδων.

7.4 Κατά την διάρκεια των εργασιών καταπολέμησης της ρύπανσης τα κανάλια VHF του ΥΕΝ/ΑΛΣ θα χρησιμοποιούνται κατά προτεραιότητα για τις ανάγκες της επιχείρησης καταπολέμησης.

8. Εκπαίδευση και ασκήσεις

8.1 Όλο το προσωπικό που λαμβάνει μέρος σε εργασίες καταπολέμησης της ρύπανσης εκπαιδεύεται περιοδικά ανάλογα με τα καθήκοντά του στα θέματα πρόληψης,περιορισμού και καταπολέμησης της ρύπανσης.

Τα επίπεδα εκπαίδευσης είναι τα εξής:

1. Σχεδιασμός / Λήψη αποφάσεων
2. Συντονισμός / Εποπτεία
3. Χειρισμός εξοπλισμού.

8.2 Τα πρόσωπα που πρόκειται να εκτελέσουν καθήκοντα επιπέδου (1) και (2) εκπαιδεύονται με μέριμνα της ΔΠΘΠ σε σεμινάρια που οργανώνονται σε εξειδικευμένα κέντρα από διεθνείς Οργανισμούς, Κυβερνήσεις ,πετρελαϊκές εταιρείες και την ναυτιλιακή βιομηχανία.

8.3 Οι χειριστές εξοπλισμού εκπαιδεύονται τοπικά από τους επικεφαλής των ομάδων.

8.4 Το Γραφείο Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος της Λιμενικής Αρχής έχει την επιμέλεια και την ευθύνη της γραμματειακής υποστήριξης για την κατάρτιση και την συνεχή ενημέρωση του σχεδίου και υποχρεούται να διαθέτει ενημερωμένο αντίγραφο αυτού για άμεση χρήση από τους εκτελούντες φυλακή σε 24ωρη βάση.

8.5 Τα υπόλοιπα πρόσωπα που συμμετέχουν στις εργασίες καταπολέμησης της ρύπανσης (πληρώματα σκαφών - αεροσκαφών, προσωπικό εγκαταστάσεων, διϋλιστηρίων, συντήρησης κλπ) λαμβάνουν οδηγίες από τον Τοπικό Συντονιστή, του Αξ/κούς Επιχειρήσεων ή τους υπευθύνους των Ομάδων για το ρόλο που τους έχει ανατεθεί.

8.6 Ο Τοπικός Συντονιστής με την Ομάδα Σχεδίασης σε συνεργασία με τους μετέχοντες στο σχέδιο Δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς προετοιμάζει περιληπτικές οδηγίες για το ρόλο κάθε ομάδας που περιλαμβάνεται στο σχέδιο, οι οποίες αποτελούνται από:

1. Σύντομη περιγραφή της όλης δομής και οργάνωσης που καθορίζεται με το σχέδιο
2. Περιγραφή του ρόλου της ομάδας
3. Τεχνική του σχεδίου αναφορικά με το ρόλο και τα καθήκοντα της ομάδας
4. Τεχνικές πληροφορίες για τον εξοπλισμό που χρησιμοποιεί η ομάδα
5. Οδηγίες για την χρήση του εξοπλισμού.

8.7 Με πρωτοβουλία του Τοπικού Συντονιστή και μετά από συνεννόηση με την ΔΠΘΠ οργανώνεται ετησίως μια τουλάχιστον τακτική άσκηση επί χάρτου για τον έλεγχο των επικοινωνιών, της ενεργοποίησης και της λήψης αποφάσεων.

8.8 Εκτός των ασκήσεων επί χάρτου, μία γενική άσκηση με πλήρη ενεργοποίηση του διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού και του εξοπλισμού οργανώνεται τουλάχιστον μια φορά κάθε δύο χρόνια, ει δυνατόν κατά την επέτειο της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος (5η Ιουνίου), ώστε να ελέγχονται όλες οι επί μέρους λειτουργίες του σχεδίου (ενεργοποίηση, επικοινωνίες, λήψη αποφάσεων, επιχείρηση καταπολέμησης, συντήρηση, συντονισμός των διαφόρων τμημάτων και οργανισμών, σύνταξη δελτίων τύπου και επικοινωνία με τα ΜΜΕ.

9. Διάφορα

9.1 Μόνο το Γραφείο Επικοινωνίας και Μαζικών Μέσων Ενημέρωσης του ΥΕΝ και ο Εθνικός Συντονιστής ή το Γραφείο Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας και ο Τοπικός Συντονιστής ή ο Αξιωματικός Δημοσίων Σχέσεων, ανάλογα με το μέγεθος του συμβάντος, ενημερώνουν τους εκπροσώπους του τύπου για την κατάσταση και την εξέλιξη των εργασιών καταπολέμησης.

9.2 Ο Αξιωματικός Δημοσίων Σχέσεων πρέπει να ενημερώνεται για την κατάσταση και τα μέτρα που έχουν ληφθεί. Για το σκοπό αυτό μπορεί να συμμετέχει στις συναντήσεις των Ομάδων Σχεδίασης και Καταπολέμησης.

9.3 Ο Αξιωματικός Δημοσίων Σχέσεων προετοιμάζει και διανέμει ημερήσιο δελτίο τύπου μετά από συνεννόηση με

τον Τοπικό ή τον Εθνικό Συντονιστή και προετοιμάζει τις συναντήσεις με τους εκπροσώπους του τύπου.

9.4 Στον Αξιωματικό Δημοσίων Σχέσεων πρέπει να παραχωρηθεί τουλάχιστον μια τηλεφωνική γραμμή (χωριστή από αυτές που χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση) καθώς και κατάλληλος χώρος υποδοχής για να ενημερώνει τους εκπροσώπους του τύπου.

9.5 Για την απρόσκοπτη και ταχεία ανάληψη των εργασιών καταπολέμησης της ρύπανσης, και εφόσον υπάρχει δυνατότητα οι εργασίες μπορούν να χρηματοδοτούνται από το «ΓΑΛΑΖΙΟ ΤΑΜΕΙΟ» σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

9.6 Ο Τοπικός Συντονιστής και η Ομάδα Σχεδίασης σε συνεργασία με τον Εθνικό Συντονιστή είναι το Κλιμάκιο της Διοίκησης που είναι υπεύθυνο για την αντιμετώπιση της ρύπανσης και την υποστήριξη όλων των εργασιών καταπολέμησής της.

9.7 Όλες οι πληρωμές πρέπει να εγκριθούν από τον Τοπικό Συντονιστή.

9.8 Τόσο το γραφείο καταγραφής, όσο και το γραφείο αγορών, λογαριασμών και οικονομικών πρέπει να τεκμηριώνουν τα σχετικά έξοδα, ώστε να είναι δυνατός ο καταλογισμός των πραγματοποιηθέντων δαπανών στον υπαίτιο ή στους άλλους συνυπευθύνους για την καταβολή των ποσών αυτών.

9.9 Όλες οι αποδείξεις συγκεντρώνονται και κρατούνται από τον Αξ/κό Διοικητικής Μέριμνας που ορίζεται από τον Τοπικό Συντονιστή.

9.10 Ο Αξ/κός Διοικητικής Μέριμνας είναι υπεύθυνος για την τεκμηρίωση των εξόδων που αναλήφθηκαν κατά τη διάρκεια των εργασιών καταπολέμησης.

9.11 Ο Αξ/κός Διοικητικής Μέριμνας είναι επίσης υπεύθυνος για την συλλογή φωτογραφιών, βιντεοταινιών και κάθε άλλου στοιχείου που επιβεβαιώνει τις παραπάνω εργασίες καταπολέμησης.

9.12 Ο Τοπικός Συντονιστής και ο Αξ/κός Διοικητικής Μέριμνας σε συνεργασία με τον Εθνικό Συντονιστή και τους εκπροσώπους των Δημόσιων Οργανισμών και των Ο.Τ.Α προετοιμάζουν τους λογαριασμούς για τον καταλογισμό των δαπανών σε βάρος του υπαιτίου της ρύπανσης και των συνυπευθύνων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

9.13 Ο Τοπικός Συντονιστής σε συνεργασία με τον Εθνικό Συντονιστή αποφασίζει για την επιστημονική παρακολούθηση της περιοχής του συμβάντος από αναγνωρισμένα ερευνητικά εργαστήρια. Εάν κριθεί σκόπιμο, η εργασία αυτή μπορεί να αρχίσει αμέσως και να εκτελείται παράλληλα με τις εργασίες καταπολέμησης ή να συνεχίζεται και μετά από την ολοκλήρωσή τους.

10. Σχόλια

10.1 Το παρόν «Σχέδιο» και τα Παραρτήματά του μπορούν να τηρούνται με ψηφιακή μορφή δεδομένων (χάρτες, φωτογραφίες εγκαταστάσεων, περιοχών προστασίας υψηλής προτεραιότητας κλπ) σε Η/Υ με κατάλληλο λογισμικό (Geographical Information System :GIS)

10.2 Οι τακτικές ενημερώσεις του «Σχεδίου» και οι συνακόλουθες μεταβολές ή προσθήκες θα κοινοποιούνται στη ΔΠΘΠ, η οποία είναι υπεύθυνη για την τήρηση ενημερωμένων ευρετηρίων που αφορούν στα στοιχεία των παραρτημάτων του Εθνικού Σχεδίου.

11. Παραρτήματα

1. Περιοχή εφαρμογής του «Σχεδίου» (περιλαμβάνει ναυτικό χάρτη με τα όρια δικαιοδοσίας της Λιμενικής Αρχής και ευρετήρια με τα στοιχεία των Υπηρεσιών της Περιφέρειας, της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, των Επαρχείων, των Λιμενικών Ταμείων, των παράκτιων ΟΤΑ, των Εισαγγελιών, των Στρατιωτικών Μονάδων, των τελωνείων, των περιφερειακών Χημικών Υπηρεσιών του Γ.Χ.Κ, των Υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ και του Π.Σ., των φορέων εκμετάλλευσης, των λιμενικών εγκαταστάσεων, μαρινών, αλιευτικών καταφυγίων και μέσων εκτέλεσης θαλάσσιων, επίγειων και εναέριων μεταφορών).

2. Πιθανές εστίες ρύπανσης (περιλαμβάνει στοιχεία για τις κάθε είδους εγκαταστάσεις και τις παράκτιες δραστηριότητες από τις οποίες είναι δυνατόν να σημειωθεί περιστατικό ρύπανσης καθώς και συναφή στοιχεία του παρελθόντος).

3. Περιοχές συχνής εμφάνισης περιστατικών.

4. Είδη, ιδιότητες, κατηγορίες και συμπεριφορά πετρελαίου.

5. Χαρακτηριστικά προγενέστερων ρυπάνσεων (περιλαμβάνει πίνακα με τα είδη του πετρελαίου και άλλων ρυπογόνων ουσιών που έχουν απορριφθεί στην περιοχή αρμοδιότητας της Αρχής την τελευταία πενταετία).

6. Μορφολογία ακτών (περιλαμβάνει στοιχεία και πληροφορίες για το είδος χρήσης, τη δυνατότητα πρόσβασης και τη μορφολογία των ακτών, που επηρεάζουν την μεθοδολογία καταπολέμησης της ρύπανσης).

7. Περιοχές υψηλής προτεραιότητας και ανάγκης προστασίας (περιλαμβάνονται οι ακτές κολύμβησης, οι οργανωμένες λουτρικές εγκαταστάσεις, οι μονάδες αφαλάτωσης, τα σημεία υδροληψίας ή πετρέλευσης παράκτιων εγκαταστάσεων, οι οστρακοκαλλιέργειες και ιχθυοκαλλιέργειες, οι λιμνοθάλασσες, οι εκβολές ποταμών, τα θαλάσσια πάρκα και οι βιότοποι προστατευόμενων ειδών).

8. Περιβαλλοντικά στοιχεία της περιοχής (περιλαμβάνει τα μετεωρολογικά και ωκεανογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής).

9. Κατανομή του προσωπικού της Λιμενικής Αρχής βάσει του Σχεδίου.

10. Δημόσιοι φορείς που συμμετέχουν στο Σχέδιο.

11. Συνεργαζόμενοι φορείς του ιδιωτικού τομέα (περιλαμβάνει τις παράκτιες βιομηχανικές εγκαταστάσεις, τις εταιρείες διακίνησης πετρελαίου, τα διυλιστήρια, τις επιχειρήσεις καταπολέμησης ρύπανσης της θάλασσας, τις εταιρείες εκτέλεσης υποθαλάσσιων εργασιών και τα στοιχεία των ιδιωτών που μπορούν να συνδράμουν εθελοντικά σε περιπτώσεις ανάγκης, κατηγοριοποιημένα σε ομοειδείς πίνακες).

12. Στοιχεία Τοπικού και Εθνικού Συντονιστή.

13. Εξοπλισμός της Λιμενικής Αρχής σε υλικά και μέσα καταπολέμησης της ρύπανσης της θάλασσας και διαθέσιμα πλωτά, χερσαία και εναέρια μέσα.

14. Εξοπλισμός των συνεργαζομένων φορέων σε υλικά και μέσα.

15. Κρίσιμες ποσότητες φραγμάτων σε ετοιμότητα για την προστασία ειδικών περιοχών (περιλαμβάνει τις θέσεις φορτοεκφόρτωσης παράκτιων εγκαταστάσεων, τις υδροληψίες βιομηχανικών μονάδων και τις μαρίνες).

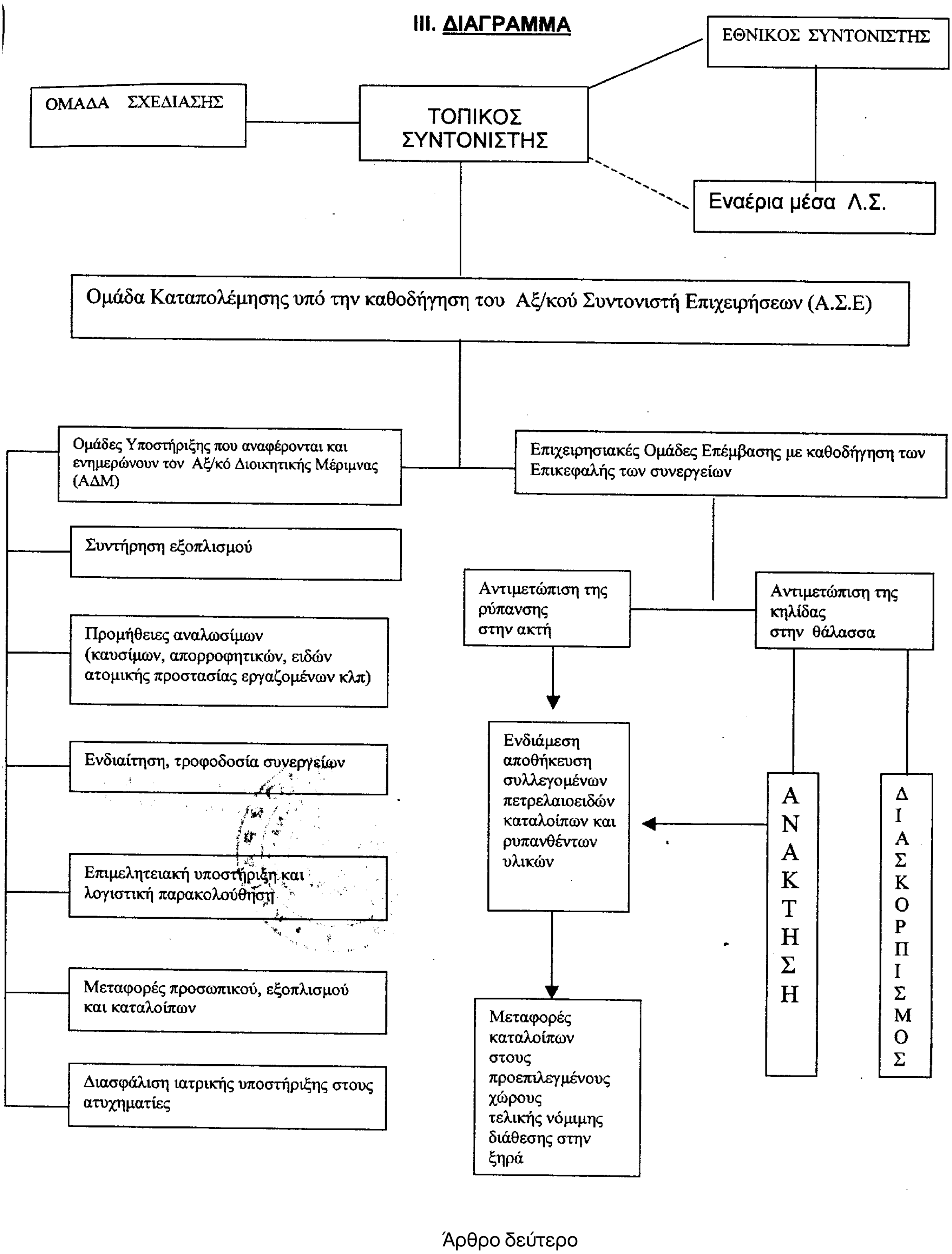
16. Περιοχές απαγόρευσης της χρήσης ουσιών διασκορπισμού πετρελαίου.

17. Εγχειρίδιο Καταπολέμησης Ρύπανσης και συναφείς ΜΕ-ΠΘΠ.

18. Χώροι τελικής νόμιμης διάθεσης καταλοίπων και απορριμμάτων ή αχρήστων υλικών.

19. Πίνακας τηλεπικοινωνιακών δικτύων της Λιμενικής Αρχής.

ΙΙΙ. ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Άρθρο δεύτερο

Το παρόν Διάταγμα αρχίζει να ισχύει έξι μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Στον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του διατάγματος αυτού.

Αθήνα, 23 Δεκεμβρίου 2001

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ